Ը. ՏԱՐԻ 2125 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 7 ՄԵՀԵԿԱՆ 1383—Հ. Տ. 13 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1891—Ն. Տ. 25 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1891—ՀԻՋ. 15 ՐԵՃԷՊ 1308 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible] 16
» » Վեցամսեայ 80
» » Եռամսեայ 40
Գաւառաց » Տարեկան 200
» » Վեցամսեայ 100
Օտար երկիրներէ տարեկան [illegible] 56
» » Վեցամսեայ 28
Դուրս ղրկուած լրագրոյ [illegible] վրայ է
Խմբագրութեան ղրկուած [illegible] գրութիւն եւ լուրեր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX JOURNAL

ԱԶԴ

ՊԱՅՄԱՆՔ «ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐՈՅ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆՔ

Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է առաջիկայ Ապրիլ 1 էն սկսեալ բաժանորդագինը զեղչել հետեւեալ կերպիւ.

Տարեկան 150 Ղրշ.
Վեցամսեայ 75 »
Եռամսեայ 40 »

Գաւառաց համար թղթատարութեան ծախքն է 50 ղրուշ միօրինակ:

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Յօգուտ ընթերցասիրութեան այս զեղչն ընելով հանդերձ, Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է աւելի ճոխացնել թերթին պարունակութիւնն, և շաբաթ աւուր թերթը կրկին պարունակութեամբ հրատարակել, Ապրիլի սկիզբէն: Այս յաւելուածական թերթ պիտի պարունակէ գրական, գիտական և տնտեսական օգտակար նիւթեր:

Շաբաթօրեայ կրկին թերթը պիտի վաճառի 40 փարայի: Բաժանորդք բան մը չպիտի վճարեն այս բացառիկ թերթին համար:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՏԱՌԵՐՆ

Որոշուած է նաեւ ի մօտոյ բոլորովին նորել «Արեւելք»ի տառերը, խոշոր թէ մանր:

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ուրիշ նորութիւն մը որ յուսանք թէ բազմաց կողմէ պիտի գնահատուի՝ սա է թէ ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագրութիւն մը պիտի լինի այն բաժանորդաց համար որք յանձն առնուն տարեկան երկու օսմ. ոսկի բաժանորդագին վճարել փոխանակ 150 ղրուշի:

ՎՃԱՐՈՒՄՆՔ

Այս նիւթական և բարոյական առաւելութիւններն ընծայելով իւր ընթերցողաց, Լրագրոյս Վարչութիւնն որոշած է այսուհետեւ ԲՆԱՒ ՉԸՆԴՈՒՆԻԼ ապառիկ բաժանորդագրութիւն: Ի Կ. Պոլիս և ի գաւառս, այն բաժանորդք որք մինչեւ Մարտ ամսոյ վերջը մեզ չեն հասցներ իրենց պարտուց գումարն՝ Ապրիլ 1 է անդին թերթ չպիտի ընդունին, առանց բացառութեան:

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Փետր. 19ին լոյս տեսան եգիպտական կառավարութեան ելմտական հաշիւք 1890 տարւոյ, ցոյց տալով նմանն Եգիպտոսի համար անօրինակ եկամուտ մը,—10 միլիոն 750,000 եգիպտ. ոսկի, որ արդեամբ գանձուած է անցեալ տարի: Սորա կէս միլիոնը ներկայ տարւոյս հաշւոյն կ'անցնի, իբրեւ մաքս ներածեալ ծխախոտի վրայ՝ մաքսին յաւելման ի նախատեսութիւն վճարեալ: 1890ի զուտ եկամուտն է ուրեմն 10 միլիոն 250 հազար ոսկի, մինչ ծախքն ինն միլիոն 600 հազար ոսկիէ աւելի եղած չլինելով, անցեալ տարի Եգիպտոս 650,000 եգիպտական ոսկւոյ զուտ յաւելուած մ'ունեցած է եկամտից: Բաց աստի, մէկ միլիոն 764 հազար ոսկւոյ պահեստի գումար մ'ունի հանրային պարտուց վարչութեան աւանդ թողեալ: Այս հաշիւներէ երեւցաւ նաեւ թէ կալուածական և երկաթուղւոյ հասոյթք սովորականէ շատ աւելի եղած են 1890ին,—իրողութիւններ որք որոշ ապացոյց կը համարուին Եգիպտոսի յառաջադէմ բարգաւաճման:

⁂

Ֆրանսական, անգլիական և եգիպտական լրագրաց համար օրուան մեծագոյն խնդիրն է Ֆրանսայի կառավարութեան բողոքն Եգիպտոսի դատական բարենորոգման դէմ, զոր երէկ եւս մանրամասնեցինք: Ֆրանսական կառավարութիւնն իւր տհաճութիւնը գրաւէս ալ ցուցուց, ծանուցանելով Գահիրէի դահլիճին թէ չընդունիր որ Եգիպտոսի պարտուց տոկոսի զեղչումէն խնայեալ տարեկան 300 հազար եգիպտական ոսկին գործածուի եգիպտական կառավարութեան մտադրած բարենորոգմանց,—այն է՝ տարապարհակ աշխատութեան ջնջման, և բանակին ու ոստիկանութեան մարդոց յաւելման: Ուստի, այն 300 ոսկին ամուլ պիտի մնայ հանրային պարտուց վարչութեան քով:

ՄԻՍԻՈՆԱՐՈՒԹԻՒՆՔ

Անոնք որ կեդրոնական Ափրիկէի նշանաւոր երկրախոյզ Տքթ. Լիվինկսթօնի պատմութեան տեղեակ են՝ թերեւս յիշեն թէ անոր անուան նուիրեալ սկովտական միսիոնարութիւն մը կայ «Լիվինկսթօնեայ Միսիոնարութիւն» անուամբ, որ շատ օգտակար գործ մը կը կատարէ ի Կեդր. Ափրիկէ: Թէյմզի մէջ կը կարդանք Սկովտիոյ «Ազատ Եկեղեցի» կոչուած բողոքական համայնքութեան պատկանող այս միսիոնարաց հնգամեայ տեղեկագիրն: Սոյն կրօնական և քաղաքակրթական գործունէութեան կեդրոնն է Նիասա լճին եզերաց վրայ, և Նիասալանտ կոչուած երկրին վերջին տարիներս չփոխ վիճակը նկատելով, նշանաւոր յառաջդիմութիւն մը կը ցուցնէ տեղեկագիրը:

Միսիոնարական ընկերութիւնք իրենց յառաջդիմութիւնը բնականապէս կը չափեն մկրտութեանց աճմամբ: Այս հինգ տարւոյ միջոցին շատ մը ափրիկեցի բնիկներ մկրտեցան ձեռամբ Լիվինկսթօնիոյ միսիոնարաց, և քրիստոնէութիւն ընդունեցին: Աւելի ընդարձակ տեսութեամբ մ'ալ եթէ նայուի ձեռնարկութեան վրայ, կ'երեւի թէ բնիկներուն մէջ քաղաքակրթութիւն մուծանելու և անոնց արհեստներ ու ճարտարութիւններ սովրեցնելու համար միսիոնարներուն ջանքերն արդիւնաւոր եղած են: Իրենց բացած դպրոցներուն մէջ իբր 4,000 բնիկ տղայք կը դաստիարակուին: Միսիոնարաց մէջէն ընտրեալ և կարգեալ բժիշկներ ամեն տարի հազարաւոր հիւանդներ կը դարմանեն, և արդէն այն կողմեր գործող սկովտացի միսիոնարաց գրեթէ ամենքը բժշկական վկայագիր ունին: Բնիկներն ընտիր աղիւսներ կը շինեն այժմ, և շատ աժան կը հանեն: Միսիոնարք օրինակ կուտան տեղային ժողովրդեան՝ իրենց համար գեղեցիկ և հանգստաւէտ տուներ շինելով այլ և այլ ձեւերով, և իրենց ազդեցութեամբ կը յորդորեն բնիկները խաղաղապէս կենակցելու և արհեստի ու վաճառականութեան պարապելու: Թէյմզ իւր կողմէ կը յարէ հետեւեալը:

«Դժբախտաբար, այս միսիոնական մարմնոյ լաւագոյն կայարաններէն մին կամ երկուքը գերմանական քաղաքական շրջանակին մէջ դրուած են անգլեւգերմանական կարգադրութեամբ, բայց միսիոնարք կը յուսան թէ բարեկամական բանակցութեամբ կրնան ետ առնուլ զանոնք: Բնաւ տարակոյս չկայ թէ այս սկովտացի միսիոնարք ընտիր գործ մը կը կատարեն ի նպաստ քաղաքակրթութեան, և արժանի են ամեն քաջալերութեան և Փորթուկէզներու միջամտութեան դէմ պաշտպանութեան:»

⁂

Տեսա՞ք միսիոնարական «օգտակար գործունէութիւն»: Ասոր ո՞վ ի՛նչ կ'ըսէ: Թո՛ղ երթան Ափրիկէի վայրենիները կրթեն, մարդ ընեն, կարդալ գրել սովրեցնեն անոնց, որպէս զի այս ափրիկեցիք դադրին զիրար ջարդելէ, իրարու գլուխ ուտելէ,—և ո՛չ միայն գլուխ այլ և մարմնոյն մնացեալ մասերն: Աւասիկ ճշմարտապէս քաղաքակրթական պաշտօն միսիոնարաց համար, որ միանգամայն ճշմարտապէս բարոյական և քրիստոնէական պաշտօն կրնայ համարուիլ: Թողուլ այնպիսի արդիւնաւէտ վայրեր և գալ քրիստոնէութիւն սովրեցնել ազգի մը որ իրենցմէ քրիստոնէութիւն սովրելու պէտք չունի՝ ո՞չ ապաքէն իրականութիւնը թողուլ և երեւակայութեան ետեւէ վազել է, չըսենք ուրիշ բան: Լիվինկսթօնիոյ սկովտացի միսիոնարաց տեղեկագրոյն քով ո՛րչափ կը նսեմանան Փոքր Ասիոյ Հայոց մէջ գործող ամերիկացի միսիոնարաց տեղեկագիրք՝ երեւակայական դարձերու չզզուողուն նկարագրութեամբք գրուած: Ո՛րչափ խաբուսիկ են այս վերջին տեղեկագիրք, ո՛րքան աւելի շահագրգիռ և գովելի չէ՞ գտնել Ափրիկէի վայրենեաց մէջ գործող Սկովտացւոց քաղաքակրթական գործին տեղեկագրութիւնը:

Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Պուլկարիոյ պատերազմական նորընտիր նախարար Սավով հազարապետ, որ ի մօտոյ զնդապետութեան պիտի բարձրացուի, 35 տարեկան է տակաւին, Արեւելեան Ռումելիի Խասգիւղ քաղաքացի քահանայի մը որդի: (Պուլկարք այն քաղաքն այժմ Հասքովօ կը կոչեն:) Զինուորական առաջին կրթութիւնը Սոֆիայի սպայից վարժարանին մէջ ընդունելէ յետոյ, պուլկար կառավարութեան ծախիւք Փեթերսպուրկ ղրկուեցաւ, ուր սպայակոյտի վարժարանին ընթացքն աւարտեց և քննութիւններ տուաւ մեծաւ յաջողութեամբ: Ի Պուլկարիա պատերազմական նախարարի օգնական եղաւ, և պուլկարական սպայակոյտի կազմակերպութեան մեծապէս սատարեց: Պուլկարիոյ և Սերպիոյ պատերազմին մէջ մեծաւ քաջութեամբ կռուեցաւ, և զինուորական բարձրագոյն շքադրամներով վարձատրուեցաւ: Իւր ռազմագիտական հմտութեամբք և պարկեշտ բնաւորութեամբ ջերմագին համակրանք կը վայելէ պուլկար բանակին և ընկերութեան մէջ: Ի Շումլա, ուր հրամանատարի պաշտօն կը վարէր վերջերս, կատարելագոյն կարգապահութիւն կը տիրէր իւր զօրաց մէջ:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳԻՒՏ ՄԸ

(ԵԹԷ ԿԸ ԿԱՐԻՔ)

Նոյէս Զօյրնալ կը ծանուցանէ թէ փրոֆ. Լիպրայխ նիւթ մը գտած է որ եթէ որոշեալ ձեւով մը գործածուի, կոկորդի հիւծախտը բուժելու կարող է: Այս դեղ փորձուեր է մորթի տակէն ներարկումներ ընելով: Տենդ չի պատճառեր, և իւր գործածմամբ հիւանդին կեանքն ամենեւին չի վտանգուիր:

ԶՕՐ. ՔՐԻՍՏՆԷՐ

Զարին Թիկնապահ և Զօր. Կուրքոյի օգնական Պառոն Քրիստնէր զօրավար ի Վարշաւա մեռաւ 90 տարեկան հասակին մէջ: Վերջին պատերազմին ժամանակ, Պառոն Քրիստնէր Փլեւնայի առջեւ գտնուող Թ. զօրաբանակին կը հրամայէր: Ընդհանուր սպարապետ Մեծ Դուքս Նիքոլա իրեն հրամայեց յարձակիլ: Բայց Քրիստնէր Օսմանեանց դիրքը զօրաւոր գտնելով, և իւր զօրքերն անբաւական, յայտարարեց թէ գրաւոր հրամանի մը հետեւ կրնայ հնազանդիլ: Մեծ-Դուքսը գրաւոր հրաման մը ստորագրեց տուաւ: Ղազի Օսման փաշայի զօրքերը քաջապէս դիմադրեցին, և մեծ վնասով ետ մղեցին զՔրիստնէր, որ այս պարտութեան վրայ Փէթերսպուրկ կանչուեցաւ: Զարն իւր ներկայութեան ընդունելով՝ հարցուց. «Ի՞նչ ըրիր զօրքերս»: Ի պատասխանի, Քրիստնէր Մեծ-Դքսին գրաւոր հրամանը մատոյց Ալեքսանդր Բ. կայսեր:

ՔԱՆԱՏԱՅԻ ԽՆԴԻՐՆ

Անգլեւսաքսոն աշխարհին համար օրուան մեծագոյն խնդիրը Քանատական խնդիրն է:

Քանատայի արդի նախարարութեան ազատական ընդդիմադիրք կ'ըսեն թէ պատմական յիշատակներ մինչեւ վերջն արդէն չեն կրնար լինել ժամանակիս տնտեսական և ընկերային պայմաններուն պահանջած զարգացման ու բարգաւաճման: Արդ, Մեծն Բրիտանիոյ հետ՝ իբրեւ մայրհայրենեաց հետ՝ կապուած մնալը տնտեսական ամենածանր դժուարութիւններ կը պատճառէ Քանատայի: Միացեալ Նահանգաց հրապարակներն ամենակարեւոր են Քանատայի ժողովրդեան ապրուստին համար, և երբ այն հրապարակներ Քանատայի առջեւ կը փակուին, Անգլիա ի փոխարէն բան մը չունի ընծայելու, և Ամերիկեան Միութեան (Միացեալ Նահանգաց) հետ ծագած անխուսափելի պայքարներուն մէջ Մեծն Բրիտանիա անկարող է պաշտպանել զՔանատա: Հարկ է ուրեմն, կ'ըսեն Քանատայի ազատականք, մաքսային միութիւն մը կնքենք Ամերիկեան Միութեան հետ, որպէս զի մեր բերքեր ազատ մուտք ունենան հոն, և եթէ այս առեւտրական միութեան հետեւանքն օր մը քաղաքական միութիւն լինի, անկէ ալ վախնալու պատճառ չունինք:

Չափաւոր ազատական տարրէն բաղկացեալ արդի նախարարութիւնն՝ ընդ տնօրէնութեամբ Սըր Ճ. Մաքտոնալտի, ինչպէս և Պահպանողականք կը հակառակին Ազատականաց պահանջման, բրիտանական հայրենասիրութենէ ներշնչեալ նկատումներով, և կ'ըսեն թէ ապաքէն զՔանատա կուլ տալու դիտաւորութեամբ է որ Միացեալ Նահանգներն հաստատեցին Մաք Քինլէի մաքսապաշտ օրէնքն, որպէս զի անօթի մնացած Քանատացիք գան միանան իրենց հետ: Այս Մաքիավէլեան քաղաքականութեան պէտք է հակառակինք, մեր բնիկ արհեստները քաջալերենք, մեր հողային բերքերուն հրապարակներ գտնենք, ի միբան՝ անկախ և հայրենասէր ընթացքի մը հետեւելով պարտաւորենք զՄիացեալ Նահանգս մեր պայմաններով բանակցութեան մտնելու մեզ հետ:

Սըր Ճ. Մաքտոնալտ յուսալով թէ այս խնդրոյ մէջ Քանատայի ժողովրդեան մեծամասնութիւնն իրեն իրաւունք պիտի տայ, Խորհրդարանը լուծել փութաց, և հիմա Քանատա մէկ ծայրէն միւսն ընտրական յուզման և գրգռութեան մէջ է: Ազատականաց կողմը կան նշանաւոր գլուխներ, մինչեւ իսկ այն Փրոֆ. Կոլտուին Սմիթ, Օքսֆորտէ Քանատայի Համալսարանը գացած անուանի դասախօսն, որ սակայն չի դադրիր հարուածելէ իռլանտական դատն՝ իբրեւ Բրիտանեան Տէրութեան միութեան վնասաբեր ձեռնարկ: Ազատականք հացի կամ ապրուստի դրօշին ներքեւ ապաստանած են, Պահպանողականք հայրենասիրութեան դրօշին ներքեւ, և բովանդակ անգլեւսաքսոն աշխարհն— Անգլիա, Միացեալ-Նահանգք և գաղթականութիւնք,—անհամբեր հետաքրքրութեամբ կ'ըսպասեն մարտ 5ի ընտրութեանց արդիւնքին: Թէեւ Ազատականք կ'ըսեն թէ իրենց անմիջական նպատակ Միացեալ-Նահանգաց հետ քաղաքական ձուլում չէ, բայց նախարարական բացարձակ կը հաշուէ թէ առաջիկայ ընտրութիւնն կախում ունի որոշել թէ Քանատացիք կ'ուզե՞ն Միացեալ-Նահանգաց հետ միանալ թէ անկախ մնալ իբրեւ անդամ Բրիտանեան Տէրութեան: Ամերիկեան լրագիրք եւս որոշ կը գրեն թէ որպէս զի Քանատայի և Միացեալ Նահանգաց միջեւ առեւտրական կատարեալ միութիւն հաստատուի, պէտք է Քանատա քաղաքականապէս եւս միանայ Միաց. Նահանգաց հետ:

ՖՐԵՏԵՐԻԿ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ Ի ՓԱՐԻԶ

Թէյմզի Փարիզեան թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Ֆրետերիկ կայսրուհին Փարիզ եկաւ որովհետեւ ի Պերլին կազմակերպուող Գեղարուեստից Ցուցահանդէսին նախագահութիւնն ընդունած է, և Ֆրանսայի պատկերահանից և քանդակագործից ուղղապէս և անուղղապէս կոչում կ'ընէ մասնակցելու այն ցուցահանդէսին, անոր փայլն աւելցնելով ֆրանսական գեղեցիկ արուեստագործութեամբք, թէեւ Գերմանք չմասնակցեցան Փարիզի Արուեստահանդէսին: Ֆրանսացի գեղարուեստից վարպետք կը հաւանին մասնակցել, որովհետեւ ողբացեալ Ֆրետերիկ կայսրն և կայսրուհին ֆրանսական ազգին համակրանաց արժանացած են իրենց լուսամտութեամբ, որով այնքան հակառակ չէին ֆրանսական ազգին. և եթէ երկարատեւ լինէր իրենց իշխանութիւն, յուսալի էր զի համաձայնութեան մը գային Ֆրանսայի հետ: Թէեւ մաս մը Ֆրանսացիք, բանաստեղծ Պ. Փօլ Տէրուլէտի նման, յամառ հայրենասիրութեան կ'ընդդիմանան ֆրանսացի վարպետներուն իրենց պատկերներն ու քանդակագործածները Պերլին ղրկելուն, բայց կ'երեւի թէ աւելի վեհանձն գաղափարամբ մը Ֆրանսա պիտի մասնակցի Պերլինի գեղարուեստից հանդէսին:

⁂

Ֆրետերիկ կայսրուհին Փարիզ եկած է անուանապէս տարբեր նպատակաւ մը,—իբր Քէօնիկշթայնի (մերձ ի Ֆրանքֆորթ) ապարանքին զարդարման պէտք եղած գեղարուեստի նիւթեր գնելու համար: Այս նպատակաւ թանգարաններ և պատկերաց հաւաքածոներ կը տեսնէ, և իւր բուն նպատակն իրագործելու միջոց կը գտնէ մեծաւ փափկութեամբ: Կայսրն համաձայն է իւր մօր ընթացքին: Մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ իւր որդւո՛յն խնդրանօք Ֆրետերիկ կայսրուհին Փարիզ եկած է: Այս իրողութիւնք կը ցուցնեն թէ կայսեր և իւր մօր միջեւ յարաբերութիւնք ո՛րչափ փոխուած են Պիզմարք իշխանի անկումէն ի վեր, և ո՛րչափ մարգարէական էին այն խօսքեր զորս Ֆրետերիկ

—)(157)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

—Աստուա՛ծ իմ, չեմ կրնար ըսել, օրիորդ, թէ ինչ պատահած է, հոն չէի ես. բայց այդ կողմէն ապահով եղէք. ես վստահ եմ որ ձեր կառապանին վնաս մը չեն հասցուցած:

—Կ'ուզեմ ձեզ հաւատալ. բայց վերջապէս վայրենութեամբ յափշտակեցին զիս, հօրմէս, մօրմէս զիս բաժնեցին և փակեցին այս նեղ ու հազիւ լուսաւորուած խուցին մէջ, այս ցուրտ և մթին պատերուն մէջտեղը. ի՛նչ նպատակաւ, տեսնե՛նք, ըսէք, ի՞նչ նպատակաւ: Դուք կը պնդէք թէ թշնամի չունիմ ես: Այս կէտին վրայ ալ կ'ուզեմ հաւատալ ձեր խօսքին: Թշնամի՛... ի՛նչպէս ունենամ թշնամի: Ես ոչ մէկուն չարութիւն բրած եմ. Արդէն քանի մը հոգի միայն կը ճանչնամ Փարիզի մէջ... Սակայն, իրողութիւն մը կայ որ չափազանց իրական է. կ'ուզեն հոս պահել զիս, հակառակ իմ կամացս, փակել զիս այս սեւ ծակին մէջ, զոր իրաւունք ունիմ զնդան մը նկատելու:

«Զարդագուշակ դէմքով այն երկու մարդերն որք հոս բերին զիս իմ թշնամիներս չեն, այդպէս թող ըլլայ. բայց ի՞նչ են ուրեմն: Եթէ ուրիշի մը հրամանաց գործադրիչներն են, ո՞վ է այդ անձը: Այն մարդը կամ այն կինը որ զձեզ հոս դրաւ իմ վրաս հսկելու համար և որուն անունն ինծի ըսել արգիլուած է ձեզ, եթէ այդ անծանօթ անձը ինծի գէշութիւն մը ընել չուզեր, ի՞նչ են ուրեմն իր դիտաւորութիւնները: Պարապ տեղը զիս հոս չեն բերած հարկաւ: Նորէն կը հարցնեմ ձեզ. ի՞նչ կ'ուզեն ընել ինծի:

—Խոստացայ ձեզ պատասխանել ձեր հարցումներուն. դժբաղդաբար, օրիորդ, ամեն բան չեմ գիտեր: Սակայն կ'ուզեմ իմ բարի կամքս ցուցնել ձեզ: Ինծ ըսուածին նայելով, օրիորդ, միմիայն ձեր երջանկութեան համար է այս ամենը:

Օռօռ անկողնոյն վրայ ոստում մը ըրաւ:

—Իմ երջանկութի՛ւնս, գոչեց:

—Այո, օրիորդ:

—Բայց այդ ըսածնիդ անմիտ բան է:

—Սակայն...

—Ա՛հ, ալ չափազանցութիւն է ասիկա, ընդմիջեց Օռօռ տեսակ մը զայրոյթով, զիս կը բաժնեն ծնողքէս, կը զրկեն ազատութենէս, և ասոնք իմ երջանկութեա՞նս համար...: Արդարեւ, ասիկա ամենէն աւելի անլուր է: Գիտե՞ն թէ երջանիկ եմ կամ դժբաղդ, թէ երջանկութիւն ունիմ կամ չունիմ, որ այդպէս եզական միջոցներով կ'ուզեն զիս երջանկացնել: Միթէ պահանջեցի՞ եւ ուրիշին պաշտպանութիւնը:

«Ա՛հ, հաւատացէք, պիտի խնդայի, այո, պիտի խնդայի, եթէ լալու փափաք չզգայի:

—Աստուած իմ, օրիորդ, ես իմ գիտցածս, ինծի ըսուածը կ'ըսեմ ձեզի: Եթէ համբերէք մտիկ ընել...

—Մտիկ կ'ընեմ, խօսեցէք, խօսեցէք:

—Էհ, օրիորդ, կ'երեւի թէ Պ. Տըլօռմ շատ տարօրինակ, շատ արտասովոր գաղափարներ ունի:

—Ըսել կ'ուզէք թէ հօրմէս գանգատելու եմ:

—Ոչ, այդ չէ ըսածս:

—Գիտցած եղէք, տիկին, որ Պ. Տըլօռմ հայրերուն լաւագոյնն է. երբեք ինծ բան մը չէ զլացած, կը պաշտէ զիս, այս խօսքն ամեն բան կը պարունակէ:

—Թերեւս չափէն աւելի կը սիրէ զձեզ:

—Հայր մը իր զաւակն որչափ ալ սիրէ քիչ է:

—Հարկաւ այդպէս է, օրիորդ. բայց իր եզական գաղափարներովը, Պ. Տըլօռմ ամենուն պէս չնկատեր կեանքի գործերը:

—Հայրս իրաւունք ունի ամեն բան իրեն յատուկ կերպով մը նկատելու, պատասխանեց Օռօռ գոռոզաբար. իր մտածումներուն և իր գործերուն վրայ և ոչ մէկուն հաշիւ տալու պարտաւոր է:

—Անշուշտ, անշուշտ. սակայն...

—Ի՛նչ:

—Կ'երեւի թէ—, գիտցէք, օրիորդ, որ ինծ ըսուածը կ'իմացնեմ ձեզ—կ'երեւի թէ հայրերնիդ, որ այնչափ բարութեամբ կը վարուի ձեզ հետ, որ երբեք ձեզ բան մը չէ զլացած, կը հակառակի փառաւոր ամուսնութեան մը զոր կրնայիք կատարել:

Օռօռ յանկարծական շարժում մը ըրաւ և շեշտակի տիկին Բօքաւին նայեցաւ:

—Կը տեսնեմ որ խօսքերս կը սկսին ձեր ուշադրութիւնը գրաւել:

—Զարմանք կը զգամ, ուրիշ բան չկայ, պատասխանեց Օռօռ: Շարունակեցէք:

—Գեղեցիկ երիտասարդ մը կը սիրէք, զոր շատ ատենէ ի վեր կը ճանչնայիք արդէն:

Մանկամարդ աղջիկը չկրցաւ սարսուռ մը զսպել:

—Այդ երիտասարդն ալ զձեզ շատ կը սիրէ—բնական է ասիկա—, և կ'ուզէ ամուսնանալ ձեզ հետ:

—Այն ատե՞ն, ըրաւ Օռօռ քիչ մը յուզուած:

—Դժբաղդաբար չկրնար:

—Ինչո՞ւ:

—Պ. Տըլօռմի գաղափարներն են պատճառը: Թէեւ այդ երիտասարդն հարուստ է և մեծ ընտանիքէ, ձեր հայրը չուզեր որ ձեր այդ երիտասարդին հետ ամուսնանալու խօսքը ընեն:

Ծաղկատի աղջկան վրայ ցաւագին տպաւորութիւն մը ըրաւ այս խօսքը, եւ տրտմօրէն գլուխը ծռեց:

—Լաւ, ըսաւ ինքնիրեն Լա Կուէլէ, զգայուն թելին լաւ դպայ:

Բարձրաձայն շարունակեց.

—Այսպէս, օրիորդ, ձեր սիրահարը մտերիմ բարեկամ մը ունի, որ, բնականաբար, ձեր ալ բարեկամն է: Այդ անձնուէր բարեկամը, որ չուզեր ձենէ ճանչցուիլ, այդ թաքուն պաշտպանը, որ ինքն ալ ունի իր ծրագիրները, միտքը դրած է ստիպել ձեր հայրը ձեր ամուսնութեան համար հաւանութիւն տալու: Հասկցա՞ք հիմա: Ահա այս պատճառաւ է որ հոս եկաք: Կը տեսնէք թէ վախնալու բան մը չկայ, եւ թէ ձեր երջանկութեան, միմիայն ձեր երջանկութեան համար կ'աշխատին:

Օռօռ գլուխը երերցուց:

Թէեւ իրեն ըսուածը կատարելապէս ճշմարտութեան երեւոյթ ունէր, ըստ բաւականին համոզուած չէր զգար ինքզինքը: Լա Կուէլէ սքանչելի կերպով կը կատարէր իր դերը, անկեղծութեան շեշտով մը խօսած էր, յաջողած էր իր ձայնին քիչ մը կոշտ հնչիւնը մեղմացնել եւ իր դէմքին, որ շատ ախորժելի չէր, տալ այն արտայայտութիւնն որ պէտք էր աղջիկը համոզելու, զայն ապահովցնելու եւ անոր վստահութիւնը գրաւելու համար:

Բաւական երկար ատեն լռութիւնը տիրեց: Օռօռ կը խորհէր:

—Է՛հ, օրիորդ, ըսաւ Լա Կուէլէ, դեռ բան մը ունի՞ք ինծ հարցնելու:

—Այո, պատասխանեց աղջիկը: Ձեր հիմայ ըսած խօսքերէն յայտնի է որ ամեն բան գիտեր էք: Գիտէ՞ք թէ ինչ է զիս սիրող եւ ինծի հետ ամուսնանալ ուզող այդ երիտասարդին անունը:

—Անունը չըսին ինծի:

—Հոս պիտի տեսնե՞մ զայն:

—Չեմ գիտեր, օրիորդ:

—Այն ատեն, չէք գիտեր նաեւ թէ նա իմ հոս ըլլալուս տեղեկութիւն ունի՞:

—Ո՛չ:

—Ո՞րչափ ատեն ազատութենէս զրկուած պիտի մնամ:

—Չեմ կրնար ատիկա ըսել: Ատիկա ձեր հօրմէն կախեալ է և այն դժուարութիւններէն զորս պիտի յարուցանէ իրմէ խնդրուածը կատարելու համար:

—Ըսել է ատոր համա՞ր, միմիայն ատոր համա՞ր է որ առեւանգուեցայ ես:

—Ըսի արդէն որ այդպէս է:

Օռօռ տրտում նայուածք մը նետեց չորս կողմը:

—Այն ատեն, ըսաւ, բացատրեցէք ինծ թէ ինչ հարկ կայ զիս զնդանի մը մէջ դնելու:

Լա Կուէլէ վայրկեան մը շուարած մնաց: Բայց շուտով իր հանդարտութիւնն ստացաւ նորէն:

—Կը վախնային որ խելօք չէիք կենար կը հասկնաք, թէ որ պոռայիք, կամ օգնութեան կանչէիք, թէ որ ջանայիք փախչիլ, թէ որ, վերջապէս, խօսք մտիկ ընել չուզէիք, պէտք պիտի ըլլար զգուշութիւններ ձեռք առնել որպէսզի ամեն բան ի դերեւ չհանէիք յիմար վարմունքով մը:

(Շարունակելի)

կայսրուհին ուղղեց անկման տագնապին մէջ գտնուող իշխան-նախարարապետին՝ 1890 մարտի 20րդ օրն, ըսելով. «Երբ դուք (Բիզմարք) ո՛չ եւս պաշտօնի վրայ գտնուիք, թերեւս իմ «որդիս ինձ մօտենայ, բայց այն ատեն «ալ բանը բանէն անցած պիտի ըլլի, «և ի նպաստ ձեզ բան մ'ընել չպիտի «կրնամ»։

Իրօք, կ'ըսէ Պ. տը Պլովից, նախարարապետի փոփոխումէն ի վեր մայր և որդի աւելի և աւելի մօտեցան իրարու։ Կայսրուհին հիմակ աւելի ազդեցութիւն ունի իւր որդւոյն վրայ, և երկուքն համամիտ կը գործեն իրենց փոխադարձ արժանապատուութիւնը պահելով։

* *

Հա՞րկ է այս առթիւ յիշել Կըէօ-ցոնի ռուս լրագրին եւս գուշակութիւնն, որ կ'ըսէ թէ շատ չանցած Երրեակ Նիզակակցութիւն պիտի լուծուի, Վիլհէլմ Բ. ազատական քաղաքականութիւն մը պիտի սկսի, որով պիտի բարեկամանայ Ֆրանսայի հետ։ Բայց ռուս թերթին ըրածը չափազանցութիւն է պարզապէս։ Դեռ եւս բան մը չի կրնար իբրեւ կանխագուշակ նշան համարուիլ այնքան հիմնական փոփոխութեան մը միջազգային քաղաքականութեան մէջ։

* *

Պերլինէ կը հեռագրուի առ Թայմզ թէ Ֆրետերիկ կայսրուհւոյն Փարիզ երթալը մեծ զարմանք շարժեց գերմանական մայրաքաղաքին մէջ, որովհետեւ մայր-Կայսրուհւոյն ուղեւորական դիտաւորութիւնը գաղտնի պահուած էր բոլորովին։ 1870ի պատերազմէն ի վեր գրեթէ առաջին անգամն է որ Գերմանիոյ կայսերական գերդաստանի անդամներէն մին Փարիզ կ'այցելէ, ուստի Ֆրետերիկ կայսրուհւոյն ուղեւորութիւնն՝ որչափ եւս անպաշտօն՝ քաղաքական և պատմական մեծ նշանակութիւն ունի։

* *

Ֆրանսական իշխանութիւնք կանխաւ տեղեկութիւն առած էին Ֆրետերիկ կայսրուհւոյն Փարիզ գալու դիտաւորութեան վրայ, և սահմանագլխէն ֆրանսական ոստիկանութեան բարձրաստիճան պաշտօնեայ մը նստաւ կառախումբն, յորում կը գտնուէր կայսրուհին։ Փարիզի կայարանը շրջապատուած էր բազմաթիւ գործակալներով գաղտնի ոստիկանութեան և ոստիկան զինուորներով, որք բարեկարգ կը պահէին բազմութիւնն, որ զՆ. Վեհափառութիւն տեսնելու պէս, գլուխը բացաւ կատարեալ լռութեամբ։ Ո՛չ մէկ աղաղակ, ո՛չ նպաստաւոր ո՛չ աննպաստ։ Կայսրուհին սգոյ զգեստներով էր, այլ ոչ իւր դուստրը։ Ն. Վեհափառութեան ընդ առաջ եկան գերման դեսպան կոմս Մինսթէր և սորա կին, զոր ողջագուրեց կայսրուհին, և բաց կառքերով գացին ի դեսպանատուն։ Հետեւեալ օրը կանուխ դուրս ելաւ, և ամենէն առաջ Թիւիլըրի պարտէզը գնաց։ Բայց ֆրանսական լրագիրք ամենայն յարգանօք կը խօսին Ֆրետերիկ կայսեր այրւոյն վրայ, որուն գեղարուեստական հազուագիւտ տաղանդը կը գովեն մեծապէս։ Ինչպէս յայտնի է, Ֆրետերիկ կայսրուհին քաջ պատկերհան, քանդակագործ և գծագրիչ է։

* *

Փետր. 19ին կայսրուհին և իւր Մարկրիտ դուստր այցելեցին զՇան տը Մառս, Դարուս Պատմութեան նուիրեալ համայնատեսիլ նկարահանդէսն, և ուրիշ գեղարուեստական ցոյցեր։ Երեկոյին Պուլվաններուն վրայ կառքով շրջագայեցան։

ՌՈՒՍՔ Ի ՀԱԲԵՇՍՏԱՆ

Ռուս կառավարութիւնը Ֆրանսական կառավարութենէն արտօնութիւն խնդրեց Հաբեշստան գացող Մաշքով ռուս տեղակալին տնօրինութեամբ գիտական մարմնոյն Կարմիր ծովու ֆրանսական ստացուածքէն անցնելուն համար։ Այս մարմին հոն կը ղրկուի Փեթերսպուրկի աշխարհագրական ընկերութեան կողմէ։

Ֆրանսական կառավարութիւնն անմիջապէս հաւանեցաւ։

Մօնիթէօր Օրիէնթալ լրագրոյ տէր և տնօրէն Պ. Տ. Ա. Պէլիսի հօր մահուան լուրն հաղորդուած է հեռագրաւ ի Կ. Պոլիս, դառն սգով համակելով Պէլիս ընտանիքն ու համայն պարագայքը։ Ի նշան սգոյ, Մօնիթէօր Օրիէնթալ չպիտի հրատարակուի այսօր։

Խմբագրութիւնս իւր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ իւր յարգոյ պաշտօնակից Պ. Տ. Ա. Պէլիսի։

«ԱՐԵՒԵԼՔ» չպիտի հրատարակուի վաղը՝ Տեառնընդառաջի տօնին առթիւ։

ՎԱՐԺՈՒՀԻ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մօտաւոր գաւառի մը համար վարժուհի մը կ'ուզուի, որ հայերէն, ֆրանսերէն և ձեռագործ գիտնայ։ Գոհացուցիչ ամսական։ Դիմել Արեւելքի Տնօրէնութեան։

ԱԶԳԱՅԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՎԵՀ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Հրամանաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն երէկ հեռագիր մը ուղղեց առ Գեր. Արիստակէս եպիսկոպոս Սեդրաքեան Էջմիածին և խնդրեց անյապաղ տեղեկութիւն հաղորդել ի Պատրիարքարան ամենայն հայոց Հայրապետ Վեհ. Տ. Տ. Մակար Կաթողիկոսի առողջական վիճակին վրայ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՔ Ի ԵԱՖԱ

Երուսաղեմէն փետրվար 11 թուականաւ առ Գեր. Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սեֆերեան ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցած է թէ Եաֆաի առջեւ խըրած ռուսական Չիխաչէֆ շոգենաւին մէջ գտնուող տասներկու ուխտաւորք ողջ առողջ ազատուած են։

ՏՈՒՄԱՐԻ ԽՆԴԻՐ

Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանը վերջերս տնօրինած էր լատինական տումարը գործադրել տալ իւր հասարակութեան մէջ, սկսելով գաւառներէն։ Բայց հայ-հռոմէական հասարակութեան կողմէ տրտունջանաց ձայներ յուզուած լինելով, որոց տեղական մամուլն եւս արձագանգ տուաւ, կը լսենք թէ յիշեալ Պատրիարքարանն հարկ դատած է յետաձգել այս տնօրինութիւն։

ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Ինչպէս արդէն ծանուցած ենք, ընդ հովանաւորութեամբ կրթական Նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշայի՝ ՄԵԾ ՊԱՐ մը պիտի տրուի, դիմակաւոր և անդիմակ, փետրուար 23 (7 մարտ), շաբաթ գիշեր, ի Նոր Թատրոն Բերայի, ի նպաստ Համազգեաց վարժարանին Օրիորդաց։ Սոյն պարահանդէսի փայլուն յաջողութեան համար ամեն ջանք ի գործ կը դրուի կարգադիր Մասնաժողովոյն, պաշտպան Տիկնանց և մասնաւորապէս Գործադիր Մասնախմբին կողմէ որք հետեւեալ կերպիւ կազմուած են.

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ

Սըր Էտկար Վինսընդ Գահերէց
Ժօզէֆ էֆ. Ազարեան, Գանձապետ
Կարապետ էֆ. Գարագաշ, Քարտուղար
Յովհաննէս պէյ Ալէքսանեան
Պ. Ֆ. Օպուանօ
Արիստակէս էֆ. Ազարեան
Անտոն էֆ. Ազարեան
Պ. Վինսընդ Գայառ
Պետրոս էֆ. Գույումճեան
Տիմիթրաքի էֆ. Նէնիտինեա
Թովմաս էֆ. Թէրզեան
Պ. Ռօպէր Լէվի
Գրիգոր էֆ. Խըտըրեան
Կարապետ էֆ. Խումարեան
Պ. Կէրլիհ
Գրիգոր էֆ. Կիւմիւշճէրտան
Սարգիս էֆ. Համամճեան
Վիչէն էֆ. Հոգոյեան
Հոլաս էֆէնտի
Սէլիմ էֆ. Մէլհամէ
Օննիկ պէյ Մըսըրլը
Սալիհ Մունիր պէյ
Պ. Հ. Պագ
Օհան էֆ. Պալտասեան
Պօնքօվսքի պէյ
Յովհաննէս էֆ. Սագըզեան
Գէորգ էֆ. Սամանճեան
Պ. Ալֆրէտ Սիֆէլտէր
Պ. Ռօպէր Սիֆէլտէր
Զարեհ էֆ. Տիլպէր
Պ. Ճ. Ուիդալ
Միքայէլ էֆ. Փորթուգալ
Ֆէհմի պէյ
Ֆէրիտ պէյ
Պ. Լ. Լա Ֆիւանդ
Պ. Ֆօրնի

ՊԱՇՏՊԱՆ ՏԻԿՆԱՅՔ

Տիկնայք
Ժօզէֆ Ազարեան
Անտոն էֆ. Ազարեան
Ֆ. Բասէլկա
Վինսընդ Գայառ
Պետրոս էֆ. Գույումճեան
Թովմաս էֆ. Թէրզեան
Գրիգոր էֆ. Խըտըրեան
Յակոբ էֆ. Կէօչէկեան
Գրիգոր էֆ. Կիւմիւշճէրտան
Անտոն էֆ. Հաճիպալեան
Սարգիս էֆ. Համամճեան
Պօղոս էֆ. Հասուն
Վիչէն էֆ. Հոգոյեան
Սէլիմ էֆ. Մէլհամէ
Էտուար պէյ Մըսըրլը
Օննիկ պէյ Մըսըրլը
Հ. Պագ
Պօնքօվսքի պէյ
Զարեհ էֆ. Տիլպէր
Ալֆրէտ Սիֆէլտէր
Ռօպէր Սիֆէլտէր
Միքայէլ էֆ. Փորթուգալ
Լ. Լա Ֆիւանդ
Ֆ. Օպուանօ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Յովհաննէս պէյ Ալէքսանեան
Ժօզէֆ էֆ. Ազարեան
Կարապետ էֆ. Գարագաշ
Զարեհ էֆ. Տիլպէր
Գրիգոր էֆ. Խըտըրեան
Պ. Ռօպէր Լէվի
Յովհաննէս էֆ. Սագըզեան

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ

Օրթագիւղի Հախիսեանց և Նեկտարինեան աղջկանց վարժարանին ի նպաստ տարեկան Երեկոյթը, — Դատը գիւղի պարահանդէսին հետ — Նոյն տեղը կը գրաւէ գիւղական պարահանդէսներու շարքին մէջ, ինչ որ Միացեալ ընկերութեանց՝ Բերայի Պարահանդէսներուն մէջ։ Օրթագիւղցւոյն և անոր համակրողաց համար այլ եւս սովորութեան կարգ անցած է տարուան այս եղանակին մէջ անհամբերութեամբ սպասել այդ ցայգահանդէսին, որ կը միացունէ ընտանեկան երեկոյթի մը բոլոր վայելչութիւնը ու պարահանդէսի մը զրօսալի շահեկանութիւնը։

Այս տարի եւս, ինչպէս արդէն ծանուցած ենք, փետրվ. 28 (մարտ 12) հինգշաբթի գիշեր տեղի պիտի ունենայ այն։ Գիւղին պատուաւոր ազգայիններէն կազմեալ Յանձնախումբ մը՝ որուն կ'աջակցին կրթասէր Տիկնայք, յօժարած է ստանձնել հանդիսին կազմակերպութեան և արդիւնաւորման հոգը, և յաջողապէս կ'աշխատի։ Յանձնախումբն, ի մէջ այլոց իմաստուն կարգադրութիւն մը ըրած է, որոշելով Երեկոյթը տալ Թարգմանչաց վարժարանին մէջ՝ փոխանակ Թատրոնին ուր տեղի կ'ունենար մինչեւ ցարդ։ Մտածողներ ըլլան թերեւս թէ դպրոցի սրահ մը չի կրնար ընծայել բոլոր այն հանգստաւէտութիւնը զոր կ'ընծայէ Թատրոնը՝ պարահանդէսի համար։ Բայց Օրթագիւղի համար այնպէս չէ։ Բարեբեր ընկերութեան անձուկ թատերասրահին փոխան՝ [illegible] իրենց տրամադրութեան ներքեւ պիտի ունենան Թարգմանչաց վարժարանի ընդարձակ սրահները, որք պահանջուած չքեղութիւնը պիտի ունենան։ Մէջին մեծ սրահը, որ միայն պարի պիտի յատկացուի, իբր 350 քառակուսի կանգուն տարածութեամբ՝ ողորկ և տափարակ տախտակամած մը կը պարզէ, որուն վրայ հեշտիւ կրնան պարել հարիւրէ աւելի զոյգեր։ Վերի սրահին մէջ պիտի պատրաստուի ընթրեաց սեղանը։ Իսկ ըստորնայարկի երեք մեծ սենեակները պիտի վերածուին ընդունելութեան, ծխարանի, տիկնանց արդուզարդի և պիւֆէի։ Պարերու կարգադրութիւնք, չքասեղան, նուագածութիւն, ամեն ինչ ճաշակաւոր ու ընտիր պիտի ըլլան։ Տոմսակները, կէս ոսկւոյ գնով, անուանական են, որ հաւաստիք մըն է թէ ընտրելագոյն բազմութիւն մը պիտի համախմբուի այդ ընտանեկան Երեկոյթին։

Այս առաւելութեանց հետ ի նկատի ունենալով Հախիսեանց եւ և Նեկտարինեան վարժարանին փայլուն անցեալն և մատուցած ծառայութիւններն հայ իգական սեռի դաստիարակութեան գործին և արդի նիւթական անձուկ վիճակը, տարակոյս չի մնար թէ փետրվ. 28ի Երեկոյթը ամենայն համակրանք վայելելով, փայլուն և արդիւնաւոր յաջողութեամբ տեղի պիտի ունենայ։

ՆԵՐՔԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Ելմտական նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալ անուանեցաւ Մէճտէտտին էֆէնտի, որ փոխանորդաբար կը վարէր նոյն պաշտօնը։

Ելմտական ժողովոյ անդամ եւ միանգամայն մայրաքաղաքիս ելմտական քննիչ անուանեցաւ Գատրի պէյ, նախկին Տէֆթէրտար Այտընի նահանգին։

Ֆիւմէի օսմանեան փոխ-հիւպատոս անուանեցաւ Սաատէտտին պէյ, քարտուղար հիւպատոսական գործոց դիւանին։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Կիւմիւշխանէ գաւառին թղթակցութեանց տնօրէն Նաման Սաիպ էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ Ոստիկանութեան վարչական յանձնաժողովին պաշտօնեաներէ Պիւրհանէտտին էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Առեւտրական եւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան առեւտրական տնօրէն Իսմայիլ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Ֆիյումէի օսմանեան նորընտիր փոխհիւպատոս Սաատէտտին պէյի և Սելանիկի աւստրիական հիւպատոսարանին առաջին թարգման Պ. Խապու Մէնաշէի։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին նախագահութեամբ կազմեալ ելմտացոյցի յանձնաժողովն երէկ եւս ի նիստ գումարեցաւ և քննեց հասութից ու ծախուց տումարները։ Կ'ըսուի թէ այս յանձնաժողով ի մօտոյ իւր աշխատութիւնները պիտի աւարտէ։

— Աւստրիական դեսպան Պառոն Քալիչէ և ռումանական դեսպան Պ. Միթիլինէօ երէկ Բ. Դուռն երթալով, յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. Խորհրդականին հետ։

ՎՍԵՄ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱ

Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած ըլլալով, երէկ կայս. պալատ գնաց և շնորհակալութիւն յայտնեց այն հոգածութեան համար, զոր Վեհ. Սուլթանը ցոյց տուած էր հիւանդութեանը պահուն։ Ն. Վսեմութիւն յետոյ իւր պաշտօնատեղին գնաց։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ

Ինչպէս յայտնի է, Աւստրիոյ Էլիզապէթ կայսրուհին յառաջիկայ գարնան ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ յԵրուսաղէմ։ Արդ, վիեննական լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ աւստրիական կառավարութիւնը ծանուցած է Բ. Դրան՝ կայսրուհւոյն այս ուղեւորութիւնը։ Բ. Դուռն եւս որոշելով Կայսրուհւոյն համար կատարուելիք ընդունելութիւններն յԵրուսաղէմ, հաղորդած է զայնս Աւստրիոյ կառավարութեան։ Երուսաղեմայ կառավարիչը Եաֆա իջնելով պիտի դիմաւորէ կայսրուհին և օսմանեան զօրաց գումարտակ մը զինուորական պատիւներ պիտի ընէ։ Ետոյ կայսրուհին կառավարչին հետ ու զօրաց գումարտակով մը Երուսաղէմ պիտի երթայ, ուր պիտի իջեւանի աւստրիական հիւանդանոցին կից գտնուած տուն մը։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հայ Հռոմէականաց Պատրիարք Ազարեան Գերապայծառ՝ իւր փոխանորդին և Տօքթ. Նուրիճան էֆէնտիի հետ անցեալ ուրբաթ օր Ֆէնէր երթալով այցելութիւն տուած էր Տ. Դիոնէսիոս Ե. Պատրիարքին, շնորհաւորելով նորա վերադարձն յաթոռ պատրիարքութեան։ Յունաց Ամեն. Պատրիարքն ընկերակցութեամբ Նէնիտինեա Տիմիթրաքի էֆէնտիի՝ այս երկուշաբթի առաւօտ Հայ Հռոմէականաց Պատրիարքարանն երթալով ի Բերա, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ առ Ազարեան Գերապայծառ և արժանավայել պատիւներով ընդունուեցաւ։

Պ. ԼԱՄՊԷՌ

Ռոչիլտ դրամատան ներկայացուցիչ Պ. Լամպէռ, որ օսմանեան փոխառութեանց միացման խնդրոյն համար մայրաքաղաքս եկած է, ընկերակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդի, երէկ Ելմտական նախարար Յակոբ փաշայի բնակարանը գնաց ի Բերա ուր խորհրդակցութիւն մը ունեցան Ն. Վսեմութեան հետ։

Այդ փոխառութեանց միացմամբ՝ խնայողութիւն մը եղած պիտի ըլլայ այն գումարէն, որ ցարդ այդ փոխառութեանց համար իբրեւ տոկոս և գլխաւճար կը հատուցուի և ասով օսմանեան Գանձուն 1,200,000 ոսկւոյ փոխատուութիւն մը պիտի ըլլայ։

Վսեմ. Յակոբ փաշա՝ ընկերակցութեամբ Պ. Լամպէռի երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՎԻԳԹՈՐԻԱ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

Գերմանիոյ կայսեր քոյրը՝ Վիքթորիա իշխանուհին իւր ամուսնոյն Ադոլֆ Շաումպուրկ Լիբբէի իշխանին հետ երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Խտիվիէ ընկերութեան Շուքէյէ շոգենաւով։ Իշխանուհւոյն կ'ընկերանան իւր պատուակալ տիկինը՝ Պլոխէր Պառոնուհին և այլք։ Վիքթորիա իշխանուհին Օթէլ տ'Անկլեթէռ իջեւանեցաւ։

Կայս. Պալատան մէջ չքեղ հացկերոյթ մը պիտի տրուի ի պատիւ Վիքթորիա իշխանուհւոյն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Տպագրական Տեսչութեան կողմէ հետեւեալն հաղորդուած է ի հրատարակութիւն.

Սեբաստիայէն, Քարբերդէն, Բաղէշէն, Էնկիւրիէն, Տիարպէքիրէն և Տրապիզոնէն եկած 11 փետրվար թուականաւ հեռագրերու համաձայն, այդ նահանգաց մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց մասնագիտաց դիւանը կը քննէ այն պայմանագիրն, որ՝ Զմիւռնիոյ քարափանց մենաշնորհն Պ. Կաանէի յանձնելու համար, կնքուած է այս վերջնոյն և կայս. կառավարութեան միջեւ։ Մասնագիտաց դիւանը հարկ դատած է տեսնել այն գրութիւնները, որք կը վերաբերին կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութեան կողմէ տրուած ինչ ինչ թոյլտուութեանց։ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը խնդրած է Բ. Դուռնէն իրեն յանձնել այդ գրութիւնները։

ԳՆՄԱՆՑ ՄԻԱՑՈՒՄ

Նախարարաց Խորհուրդը, կառավարական պաշտօնատանց կողմէ կատարուած գնումները միացնելու համար եղած առաջարկութիւնը քննելու պահուն, որոշած էր այլ և այլ տեղերէ բացատրութիւններ պահանջել խնդրոյն մանրամասնութեանց վրայ։ Արդ, այդ հարցմանց պատասխանները տակաւին եկած չըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայած է այդ որոշման գործադրութիւնն, որ յառաջիկայ մարտ մէկին պիտի կատարուէր, երեք ամիս յետաձգել։

ԿԱՐՆՈՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՔ

Ըստ տեղեկութեանց Հաքիքաթի, Կարնոյ բանտին մէջ գտնուող դատապարտեալք ոմանք, Պետական Խորհրդոյ Նախագահին աղերսագիր մը ղրկելով և յայտնելով որ ինքզինքնին ուղղած են, ներում խնդրած են։ Այս աղերսագիր, ըստ օրինի յանձնուած է Դատական Նախարարութեան։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բժշկական վարժարանի ներքին ախտաբանութեան, երկրաբանութեան ու հանքաբանութեան ուսուցչի օգնականութեան պաշտօններն թափուր մնացած են։ Նոյնպէս ընդհանուր ախտաբանութեան և ախտաճանաչութեան ուսուցչի օգնականներն, Բասդէօռեան գրութիւնն ուսանելու համար կայս. հրամանաւ Փարիզ ղրկուած ըլլալով, մինչեւ որ վերադառնան անոնց պաշտօնն եւս թափուր մնացած է։ Այս պաշտօններն յանձնելու փափաքողք պիտի քննուին յատուկ մարմնոյ մը առջեւ եւ երբ օգնականութեան պաշտօնը վարելու կարող ըլլալնին և մանաւանդ թարգմանութեան մէջ իրենց կարողութիւնը հաստատուի, յայնժամ պիտի ընդունուին։ Կայս. հրամանաւ ներկայ թուականէս սկսեալ երեք ամիս պայմանաժամ տրուած է պատրաստութեան համար և 1308 տարւոյ Ճէմազ 12ի հինգշաբթի օրը քննութիւնք պիտի սկսին։ Քննութեան պիտի ընդունուին միայն մայրաքաղաքիս վաշտերու, հիւանդանոցաց ու այլ առողջապահական հաստատութեանց մէջ ծառայող, բժշկական վարժարանէն ելած և զինուորական աստիճան ունեցող բժիշկները։

Փափաքողք պարտին նախապէս բժշկական վարժարանը դիմելով իրենց անունները արձանագրել տալ։

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԲՈՒԺ

Յայտնի է թէ Դ. զօրաբանակի դեղագործներէն Եորկաքի էֆէնտի դեղ մը գտած էր հիւծախտի դարմանման համար։ Արդ, այս աւուր Թարիքի մէջ կը կարդանք թէ Եորկաքի էֆէնտի այդ դեղը ձեռք բերած է այն կենդանիներէն, որք կը գտնուին Եւրոպիոյ նշանաւոր բժշկաց աշխատանոցներուն մէջ։ Եորկաքի էֆէնտի կը պնդէ թէ այդ դեղ, որ դեղահատի ձեւով պատրաստուած է, գործածուած պահուն որ և է վնաս մը չպիտի ունենայ և պիտի դարմանէ հիւծախտն և մորթի հիւանդութիւններ։ Այն բժշկական մարմին, որ Քոխեան գրութիւնն ուսումնասիրելու համար Պերլին գնացած էր, ի մօտոյ Սպարապետի Դրան հիւանդանոցին մէջ փորձեր պիտի կատարէ հաստատելու համար Եորկաքի էֆէնտիի գիւտին ստուգութիւնը։

* *

Միւս կողմէ Միւրէվվէթ կը ծանուցանէ թէ Սելանիկի մէջ Րիֆաթ էֆէնտի անուն բժիշկ մը, որ ի Փարիզ առած է իւր ուսումը, նոր դեղ մը գտած է հիւծախտի դարմանման համար։ Այդ դեղի փորձը մէկ քանի անգամներ կատարուելով լաւ արդիւնք մը ունեցեր է։ Րիֆաթ էֆէնտի ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի գայ իւր գիւտն անձամբ ներկայացնելու համար բժշկական վարչութեան։

Րիֆաթ էֆէնտիի այդ դեղը թէեւ տակաւին անուն մը չունի, սակայն առ այժմ Րիֆաթին կոչուած է։

ՉԻՔԱԿՈՅԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Առեւտրական և երկրագործական Նախարարութիւնն որոշած է որ Թուրքիոյ արտադրութիւնք ընդարձակ սահմանի մը մէջ ներկայացուին Չիքակոյի ցուցահանդէսին մէջ։ Օսմ. կառավարութիւնն ոչ մէկ զոհողութեան առջեւ չպիտի ընկրկի որպէս զի օսմ. ճիւղը փայլուն ըլլայ։

Միացեալ նահանգաց մէջ զօրաւոր ընկերութիւն մը կազմուած է որ Եւրոպիոյ մեծ քաղաքաց մէջ, ինչպէս նաեւ ի Կ. Պոլիս, գործակալութիւններ պիտի հաստատէ որք ուղեւորաց երթեւեկի դիւրութիւններ ընծայեն՝ քիչ ծախքով այցելել տալու համար Չիքակոյի ցուցահանդէսը։

ԱՔԵԱՅԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աքեայէն առնուած տեղեկութեանց մաձայն, տեղւոյն ու շրջակայից մէ օր անընդհատ յորդահոս անձրեւ տ ցեր եւ սաստիկ փոթորիկներ ծագեր Այդ միջոցին կայծակ եւս իջնելով Ա բերդին արեւմտեան ու հիւսիսային սերն փլեր են։ Թանթուրայի մաքսատ ու 17 տուներ հիմնայատակ կործանե նաւահանգստին մէջ գտնուած 7 մակո ներ ու հելլենական նաւ մը ընկղմեր խորտակուեր են։ Թիպերիայի մէջ եւս մը ջաղացքներ կործաներ են։ Եգիպտ հետ հաղորդակցող հեռագրական թե աւրուելով, յատուկ պաշտօնեաներ կուեր են, որք ամենամեծ դժուա թեամբ յաջողեր են այդ թելերը ն գել։

—Աքեայի մէջ Ապտուլլահ էֆէնտի նուն մարդու մը կինը՝ Մէրիէմ ա ուրիշ կնոջ մը հետ կռուելով։ Մէր իւր հակառակորդէն վրէժ լուծելու մար նորա 13 տարեկան աղջիկը քարիզ լցնելով այրեր է։ Տեղական ռավարութիւնը ձերբակալած է այդ րեժը։

ՄՈՒՏԱՆԻԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ճարտարագէտներու վերջին հաշ նայելով, Մուտանիա-Պրուսայի գծի նիւթեղինաց վերանորոգման ծա 1,3000.000 Ֆրանք պիտի ըլլայ։ Աշ տութիւնք պիտի սկսին ապրիլ 1ին և առաւելն երեք ամիս պիտի տեւեն։

ԱՐԱԲ ԵՒ ՔԻՒՐՏ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔ

Ի նորոյ կազմելի արաբ և քիւրտ հ ծելազօրաց գունդերու առաջին գուն դրօշակը պատրաստուած է։ Դրօշակի ը ոսկեզօծեալ արծաթ է և գլուխը գ ուած է օսմանեան մահիկն ու աստ Ձողին երեք տեղերուն վրայ Օսման պատուանշաններ, մէկ կողմը Էբիւլ- կոչը անունն և 1308 թուականը ք դակուած են։ Դրօշակն եւս խիստ գե ցիկ է, յորում կրօնական խօսքեր բ ուած են։

ՄԱԼԻՅԷՆ ԵՒ ՔԱՄՕՆՏՕ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Ելմտական նախարարութիւնը հաշիւներէ նոր պահանջ մը երեւան հ նած է Քամօնտօ դրամատան դէմ։ յիշուի թէ սակից առաջ երկու-քու կամ երեք միլիոն ղրուշի պահանջ կ'ընէր. արդ պահանջն 340.000 ղրո կը հասնի։ Մալիյէի փաստաբաններն Էշրէֆ էֆ. և Էօմէր էֆէնտի. Քամօն դրամատունը իտալական պանքա մը լալով, այս դատ պիտի տեսնուի Թիճ րէթի առաջին սենեակին առջեւ։

Ալի Մուսթաֆա, Հասան ու Հ սէյին անուն մալթեացիներ և Սաա անուն ուրիշ անձ մը նախընթաց գի ի Պոլիս Ուզուն Չարշու Թամպուրա խանին մէջ Սայիտ անուն մարդ մը վիր ւորեցին և երբ փախչելու վրայ էին՝ ձե բակալուեցան։ Սայիտ քիչ ետքը մեռ իւր առած վէրքէն։

—Տարտանելի Նեղուցին հրամանատ կայս. Թիկնապահ Ասաֆ փաշա չարաչ մը ի վեր հիւանդ է։

—Կարնոյ Խնուս գաւառակին անընդհատ ձիւն տեղալով, ձեան բարձ րութիւնը երկու կանգունն անցեր է։

—Վեհ. Սուլթանի Միւսահիպ Հա Ալի էֆէնտի, որ ժամանակէ մը ի վ հիւանդ էր, նախընթաց գիշեր մեռա Ցուղարկաւորութեան ծախքը վճարուե ցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն։

—Կէօրիւճէն կը գրեն թէ Հաճի Սի լէյման անուն 117 տարեկան մարդ որ դեռատի կնոջ մը հետ ամուսնացած այս օրերս արու զաւակ մը ունեցած է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Ի ՀԱՎԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՍՕՖԻԱ, 23.—Մուրթքուրոֆ գնդապետ, նախկին պատերազմական նախա րար, բանակին քննիչ անուանեցաւ։ Գա ւառային դատարանին առջեւ տեղի ու նեցաւ ռուս հպատակ Լաչինի դատը 1890 ապրիլ 30ի գիշերը Լաչին ատրճ նակով սպաննած էր մի քանի ոստ կաններու եւ ազկից ծագած կռուոյն մ Քրօթէֆ ոստիկանապետն սպանուած է Լաչին, արդէն անգամ մը բանտարկուած մի քանի մեղմացուցիչ պարագայներ ի ն կատ առնելով, վեցամսեայ բանտա կութեան դատապարտուեցաւ։ Գերմա նական հիւպատոսարանի պատուիրա ներկայ գտնուեցաւ դատավարութեան։ Իշխանը, Քլէմանդին իշխանուհին, նա խարարք եւ գրեթէ բոլոր դեսպանակ մարմինը ներկայ գտնուեցան Կարմիր-Խա չի ընկերութեան պարահանդէսին։

ՓԱՐԻԶ, 23.—Ֆրետերիկ կայսրուհի մինչեւ ուրբաթ պիտի մնայ ի Փարիզ։

23.—1892 տարւոյն ելմտացոյցի օր նագիծն կ'ենթադրէ 589,020 Ֆրան իբր հասութից յաւելուած։

ԼԻՍՊՈՆ, 23.—Բոլոր երկրին մէջ հա րապետական ակումբները փակուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ, 23.—Երեսփոխանաց Ժողո յն մէջ Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսըն, արտա քին գործոց խորհրդական, հարցման մը պատասխանելով յայտնեց թէ Թօքարի Հանատքի գրաւման մասին վերջնական րոշում մը չէ տրուած։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 24 փետր.—Կայսե րական Ուքազ մը հրատարակեցաւ 5 % տոկ սաբեր փոխառութեան փոփոխման և 4 % տոկոսաբեր Թուղթ բուլ 70 միլիոնի ներ քին փոխառութեան մը ի հրապարակ հա ման համար։ 1891 յունիս 1 ին պիտի գնուի և հրապարակէն վերցուի Նախորդ փոխառութիւնն, և նոյն օր պիտի սկսին բանիլ նոր փոխառութեան պարտատոմսից տոկոսները։ Նախորդ փոխառութեան արժէտէարք պիտի կրնան իրենց թուղթերը փոխանակել նոր փոխառութեան թղթոց հետ, 7 % պարգեւ մ'ընդունելով նոր փոխառութեան թուղթերով, և կամ այս նոր թուղթերը 93 %ի գնելով։

ԱԹԷՆՔ, 23.—Օսման Տիկմա Փաշան լա խոյս տուաւ. մերձաւոր Սուտանցի պետք հպատակութիւն ցոյց տուին։ Վերաւոր Եգիպտացւոց թիւն կարծուածէն աւելի է։

ՎԻԵՆՆԱ, 23.—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէի հրատարակած բարիզեան հեռագիր մը կ'ըսէ թէ հաւանական չէ որ հանրապետութեան նախագահն և Գ. Ռիպօ պաշտօնական այցելութիւններ ընեն Ֆրետերիկ կայսրուհւոյն, որ անպաշտօն ձեւով եկած է։

ՊԵՐԼԻՆ, 24.—Պատասխանելով Թայմզի և Փրանսական լրագրաց այն լուրին թէ գերմանական հպատակ Ռատամ ի Զանզիպար սպաննած է Սօհահէլի ցեղէն աղջիկ մը, Ռայխսանզէյկեր պաշտօնաթերթը կ'ըսէ թէ այս օրինակ ամբաստանութիւն մը Զանզիպարի վեհապետն ըրած և ժողովուրդը շատ գրգռուած էր. բայց պաշտօնական քննութիւնն հաստատած է թէ Ռատամ անպարտ է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 13 փետր.

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

Յ ամիս Լոնտրայի վրայ	110
Յ » Փարիզի »	22 92 ½

Օսմանեան Փօխառութիւն

[illegible]	21 14
[illegible]	— —
[illegible]	21 22
[illegible]	21 22
Թունպիլաթը Օսմանիէ էրէկ երեկոյ	84 38
» » ժամ 5ին	85 15

[illegible]

Փոխառութիւն	Ա. Սերի	45 ½
»	Բ. »	25 5/8
»	Գ. »	21 22

[illegible]

[illegible]	5 32
[illegible]	9 30
[illegible]	6 30
[illegible]	4 85
[illegible]	522 ½
[illegible]	79 ¾
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի	154

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 24 փետրվար, ժամ 3 վայր 30 երեկոյ

Ֆրանսական ռանթ 3 %	95 70
» » 4 ½ %	105
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Դ.	19 62 ½
Օսմանեան երկաթուղի	79 37 ½
» Բէժիի բաժնեթուղթ	343 75
[illegible]	628 75
Սօսիէթէ ժէնէրալ	145
Կրեդի Լիոնէ	821 25
Իտալական ռանթ 5 %	95 12 ½
Հելլենական 5 %	457
Բրիօրիթէ թիւրք (1890)	435
Եգիպտական միացեալ	495
Բանք տը Բարի	841 25
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	468 75
Ռիօ Թէնթօ	585
[illegible]	696 25
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 24

Լոնտոն, 24 փետր. ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	97 1/16
Օսմ. » Սերի Դ.	19 7/16
» » » Ա.	45 ½
» » » Բ.	25 5/8
» » » Գ.	19 ½
Փոխառութիւն 1877	102 ½
Բանք Օթոման	14 15/16
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	98 1/16
» (բրէվիլէժէ) 1890	94 1/8
Ռիօ Թէնթօ	23 ¼
[illegible]	101
Հելլենական 5 %	89 ¾
Մոնօբօլ »	71 ¾
Ռուսական 1889	99 ¾
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 435

Վիեննա, 24 փետր. ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	37 30
» Բէժիի բաժնեթուղթ	152 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	115 10
» Փարիզի »	45 60

Պերլին, 24 փետր. ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 35
» Փարիզի »	80 30
Ռուսաց թղթադրամ	237
Օսմանեան երկաթուղի	79 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սերի Դ.	19 10

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻՒԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 20 փետր. ժ — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական ռանթ 3 %	95 77 ½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	[illegible]
Օսմանեան երկաթուղի	80 25
Օսմ. Բէժի	343 75
Բրիօրիթէ թիւրք	435 62 ½
Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	470
Բանք Օթոման	631 25
Ռիօ Թէնթօ	537 50
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(Թիֆլիզի լրագրերէն քաղուած)

Պարսից շահը բժիշկ Բարայեանին «Առիւծի և Արեւու» 3-րդ աստիճանի շքանշան է շնորհել։

—Այս օրերս լոյս է տեսել Թիֆլիսի քաղաքային արհեստագիտական ուսումնարանի 10 տարուայ գոյութեան տեղեկագիրը, որ կազմել է նոյն ուսումնարանի տեսուչ Պ. Խարկովը։ Հետաքրքիր է այդ համակրելի ուսումնարանի գործունէութիւնը, որ քաղաքիս աղքատ բնակիչների զաւակներին ձրիաբար ուսումն տալու և արհեստներ սովորեցնելու համար է հիմնուած։ Ուսումնարանը հիմնել է Թիֆլիսի նախկին քաղաքագլուխ հանգուցեալ Իշ. Եա. Թումանեան, որ այդ բանի համար հանգանակութեամբ քաղաքիս մէջ ժողովել է 26000 ր.։ Ուսումնարանը բացուել է 1880 թուի սեպտեմբերի 23ին. այն ժամանակ աշակերտների թիւն ընդամենը 63 էր, որոնք երեք առանձին բաժանմունք էին կազմում հայոց, վրացոց, ռուսաց, ինչպէս և մինչեւ օրս է։ 1881 թուից աշակերտների թիւը կրկնապատկուել է և դրա համեմատ—ուսուցիչների թիւը. իսկ ուսումնարանի ծախքերն 13500 րուբլուց սկզբում աւելացաւ մինչեւ 23000 ր. և յետոյ մինչեւ 31600 ր. տարեկան։ 1883 թուից սկսած աշակերտների թիւը տատանւում է 213-246ի մէջեւ։ Վերջին տարիներս աշակերտներն ազգութեան կողմից հետեւեալ կերպով են բաժանւում. հայ—41%, վրացի—31%, ռուս—23% և ուրիշ ազգի աշակերտներ—5%։ Ուսումնարանի գոյութեան ընթացքում աւարտել են 112 հոգի, որոնցից 8 վարպետի կոչումով, 77—վարպետի օգնականի և 28 հոգի աւարտել է վկայականով։ Ըստ ազգութեան աւարտել են՝ 50 հայ, 33 վրացի, 26 ռուս, 1 ասորի, 1 գերմանացի և 1 հրէայ։ Ըստ արհեստի աւարտողներն այսպէս են բաժանւում՝ երկաթագործ—33, ձուլիչ—3, դարբին—2։ Աւարտողների մեծ մասը մտել է անդրկովկասեան երկաթուղու արհեստանոցները և ամիսն ստանում է 35—65 ր., մինչեւ անգամ աւելի։ Ներկայումս ուսումնարանը պահպանւում է հիմնական դրամագլխի (118 314 ր.) տոկոսներով և արհեստանոցներում շինած առարկաների վաճառումից գոյացող փողով։ Այդ երկու աղբիւրից միասին տարեկան գոյանում է մօտ 7,000ր., իսկ մնացած գումարը, 25,000 ր., ամեն տարի ուսումնարանն ստանում է քաղաքային հասարակական վարչութիւնից։

—Թէհրանից մեզ տեղեկացնում են, որ Պարսից պետական գանձարանը հրատարակել է թղթադրամ, որ մինչեւ այժմ Պարսկաստանում չը կար։ Առ այժմ այդ փողը Պարսկաստանի ժողովրդի մէջ քիչ է տարածվում։

—Այս օրերս Պետերբուրգից վերադառնալու է Թիֆլիս Կովկասեան կառավարչապետ գեներալ Շերեմետեվ։

—Շվէյցարիայի Ցիւրիխ քաղաքից մեր ստացած մի մասնաւոր նամակից տեղեկանում ենք, որ այս րոպէիս Ցիւրիխի համալսարանում ուսանում են երկու հայ ուսանողներ, երկուսն էլ ուսանում են բնագիտական գիտութիւնները փիլիսոփայական ֆակուլտէտում։

—Թիֆլիզի քաղաքագլուխ Ալեքսանդր Մատինով գիտաւորութիւն ունի երեք ամսից յետոյ հրաժարվել իր պաշտօնից։ Նա կամենում է այդ կարճ ժամանակամիջոցում անցկացնել Դումայում մի քանի անհրաժեշտ առաջարկութիւններ և ապա հեռանալ քաղաքագլխի պաշտօնից։

—Ռոստով (Դոնի վրայ) քաղաքից մեզ հաղորդում են, որ անցեալ տարուայ Մադրիդի համաշխարհային ցուցահանդէսին այդտեղի գործարանատէր Սէրովբէ Անանեան ուղարկել է իր ապրանքները՝ պապիրոսի թղթի տետրակները և գիլզաները։ Այժմ Մադրիդի ցուցահանդէսի ժիւրին պաշտօնապէս յայտնել է, որ Պ. Անանեանի ապրանքներն արժանացան ոսկէ մեդալի և պատուաւոր դիպլոմի, որը առաջին պարգեւն է համարվում։ Պատուաւոր վկայաթուղթը և մեդալը արդէն ստացված են Ռոստովում. առաջինը գրաւում է տեսնողի ուշադրութիւնը գեղարուեստական տեսակէտից։

—Իւր ժամանակին հաղորդել էինք, որ Կովկասի Նախկին վաւավարչապետ իշ. Դոնդուկով Կորսակովը կառավարութեան հաստատութեան մի ծրագիր էր առաջարկել Սեւ ծովի շրջանում գաղթականութիւններ հաստատելու, որոնց առաջարկում էր մշակելու տալ պետական կալուածների մինիստրութեան վարչութեան տակ գտնուած 250 000 դեսեատին հող։ Ըստ նմին ծրագրի մէջ ասւում է, որ գաղթականները չպէտք է լինին տեղացիներ, որոնք արդէն ներկայումս էլ 60% են կազմում, բայց և ընչական հաստատ տարր չեն ներկայանում։ Այժմ մայրաքաղաքի թերթերը հաղորդում են, որ այդ ծրագիրը 1890 թուին քննուել է մինիստրների ժողովում և մի քանի կէտերում տարաձայնութիւններ է յարուցել։ Իսկ ներկայումս, մի քանի փոփոխութիւններ ենթարկուելով, ծրագիրն առաջարկւում է պետական խորհրդի հաստատութեան։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑՔ

ԲԱՐԻԶ 9 փետրվ.

Եւրոպայի գիտնականք մեր ազգին ճարտարութեանը վրայ խօսած ժամանակնին կը հաչակին թէ մեր ամենամեծ յատկութիւնը վաճառականութիւնն է։

Արդարեւ, վաճառականութիւնն և սեղանաւորութիւնը մեր ազգանց ամենակարեւոր յատկութիւններն եղած են ամէն ժամանակ և ի սփիւռս աշխարհի։ Հարկ չէ օրինակներ առաջ բերել. բայց իմ մասնաւոր համոզումս այն է որ մեր ազգը գործունէութեան ամէն ճիւղերու մէջ ալ գերազանց յատկութիւններ ցըցուցած է, և բնութենէն ճոխ բարեմասնութիւններով օժտեալ հանդիսացած է նաեւ արհեստից մէջ։

Ուրիշ համոզում մ'ալ ունիմ որ մեր նիւթական երջանկութեան նպաստելու և պանդխտութեան առաջքն առնլու զօրաւոր միջոցներէն մին է՝ արհեստից բարգաւաճումն ի մեզ։

Այս համոզումս գոյացած է մասամբ մէջ կենացս երկու նշանաւոր պարագայներու մէջ. Նախ՝ երբ աթենօք օսմ. կայս. կառավարութիւնը հայ պատանիներ Եւրոպայ ղրկեց արհեստ սորվելու համար ընդ պատանիս իւր միւս հպատակ ազգաց, այն ատեն ամէն ուրեք հռչակուեցաւ հայ պատանեաց գերազանց ընդունակութիւնը արհեստից մէջ։

Կը յիշեմ որ, գործարանատէրք շատ գովութեամբ կը խօսէին հայ պատանեաց բարի վարուց և անխոնջ աշխատասիրութեան վրայ։

Մասնաւորապէս Հավրի մէջ երկաթագործութեան գործարանի մը մէջ մեծ փառքով կը խօսէին Յովհաննէս անուն հայ պատանւոյ մը վրայ՝ զոր Օսմանեան կառավարութիւնը իրեն յանձնած էր, եւ որուն կ'առաջարկէին 500 ֆրանք ամսականով պաշտօն մը եթէ անգործ մնացած էր ի Պոլիս։ Երկրորդ պարագայն է 1867ին Փարիզու համաշխարհական ցուցահանդէսը՝ որուն մէջ կարեւոր պաշտօն մը վարեցի օսմանեան կառավարութեան կողմէ։

18 ամիս շարունակ աշխատեցայ ի Պոլիս ցուցահանդէսին խրկուելիք նիւթոց հաւաքմանը համար։

Այս առթիւ ալ տեսնուեցաւ հայոց արհեստի համար ունեցած անուրանալի և մեծամեծ յատկութիւնները. վերը կ'ըսէի որ մարդկային գործունէութեան ամէն ճիւղերուն մէջ՝ մինչեւ իսկ գեղարուեստից մէջ ունեցած յաջողութիւններնին յայտ յանդիման կը տեսնուին, և աւելորդ կը համարիմ աստ յիշել բազմաթիւ հռչակաւոր անձնաւորութեանց անունները։

Պատկերահաններ, արձանագործներ, ճարտարապետներ, երկրաչափներ եւ երաժիշտներ մեծ թուով կը համրուին մեր մէջ։

Սակայն Ներուի ինձ յիշել աստ մէկ օրինակ մը երաժշտութեան մասին որոյ դեռ երբէք ականջալուր հանդիսական եղայ։

Փարիզու հայ մատրան Մեծ. Ատենապետին 10ամեայ դուստրը քիչ ատենուան մէջ այն աստիճան հսկայաքայլ յառաջադիմութիւն ցըցուց դաշնակահարութեան մէջ՝ որ առանց բընական գերազանց յարմարութեան անմեկնելի է այսպիսի անակնկալ եւ արագընթաց յաջողութիւն։

Ուստի յոյժ փափաքելի է որ՝ մեր կրթական գործին հետ՝ որոյ համար Սանասարեան վարժարանն և ամենայնիւ գովեստից արժանի Միացեալ ընկերութիւնը այնքան առատաձեռն ջանիւք կ'աշխատին՝ մեծ մշում մը տան այս օգտակար արհեստներուն։

Մեծ ուրախութեամբ կ'իմանանք որ մեծամեծ ջանքեր կ'ըլլան ի Պոլիս ազնիւ արհեստանոցը հզօրապէս առաջ տանելու և հրճուանօք կը կարդանք այդ արհեստանոցէն ելած քաջարուեստ գործերուն յիշատակութիւնը. պարծենալով կը յիշեմ Գերմանիոյ Օգոստափառ կայսրուհւոյն ի Պոլիս այցելութիւն ըրած ատեն այս հիմնարկութեան վրայօք շռայլած գովեստները. բերկրանօք կը լսեմ որ մանչերու համար ալ մի նոր արհեստանոց բանալու խորհուրդը ի մօտոյ իրականալու մեծ յոյս կայ շնորհիւ առատաձեռն բարերարաց՝ և անխոնջ ջանիւք մեծ անձնաւորութեան մը։

Սրտանց կը մաղթեմ անընդհատ յարատեւութիւն և կատարեալ յաջողութիւն այս ազգօգուտ և ուշագրաւ հիմնարկութեան, որով մեր սիրելի Ազգայինք պիտի դադրին մեծամեծ հարկ վճարելէ արուեստագէտ Եւրոպային եւ մանաւորապէս Գաղղիոյ մայրաքաղաքին։

Իցէ՛ թէ օր մը մեր քաղաքացիները երկրին արուեստներովն առաջ եկած նիւթերովն միայն յագեցնեն իրենց պէտքերը։

Ե. ԹԻՒՍԻՒԶԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ԼՈՆՏՈՆԷ

ԼՈՆՏՈՆ, փետր. 20

«Պլէք էնտ Հուայթ».—Խե՛ղճ Թռչուններ.—Պրատլօ անհաւատ.—Լոնտոնի կրթարանները։

Շիտակն ըսելով այս օրուան համար գրելու մասնաւոր նիւթ մը չունիմ մտքիս մէջ. և թէեւ տեղ մը սկսելու համար քիչ մը դժուարութիւն կը քաշեմ՝ տեղ մ'ալ կանգ առնելու համար փարանիմ թերեւս քիչ մը վերջը. Կը սկսիմ ուրեմն տեղէ մը առանց շատ վախի զի ես միշտ այնպէս կը հաւատամ թէ Ներողամիտ և բարեսիրտ ընթերցողներ ունիմ. Պատաւանքն ալ յաճախ քաղցրութիւն մ'ունի իր մէջն։

Պլէք էնտ Հուայթ (Սեւ և Ճերմակ) անուն Նոր պատկերազարդ շաբաթաթերթը կըրնայ կարեւոր և կամ գէթ յիշատակելի յաւելում մը համարուիլ անհամար հրատարակութեանց վրայ։ Որովհետեւ դիւրին է գուշակել՝ այս նոր շաբաթաթերթն կը խոստանայ գեղարուեստական և գրական սքանչելիքներ շնորհել ընթերցողաց՝ վեց բէնի համեստ գնոյն. Անգլիոյ երկու առաջնակարգ պատկերազարդ շաբաթաթերթերը մէկ երկու անգամ յիշած եմ արդէն թղթակցութեանցս մէջ. արդ, այս նորեկն պիտի ջանայ—իր խօսքովն—գերազանցել իր հնօրեայ պարբերականներն, խոստանալով արտադրել լաւագոյն պատկերներ և նկարներ. Այս խոստմնաշատ ժամանակի մէջ խոստմանց իրականացման սպասել աւելի ապահով դիրք մը բռնել անկարելի է. Տեսած եմ առաջին թիւերն. ճշմարտապէս պատկերազարդ այլ ոչինչ արտասովոր, որպէս թերեւս ներելի էր ակնկալել նոր պատկերազարդէ մը. Գրական պարունակութեան մասին ըսելիք չկայ. շաբաթական լուրերու մասին ալ ընտիր և կոկիկ համառօտութիւն մը. Այս չափն ալ կը գրեմ Պլէք էնտ Հուայթի վրայ զի անհաւանական չէ բոլորովին թէ օր մը Կ.Պոլսոյ աշխարհաշրջիկ մը համբաւին հասնի։

Շարաթաթերթերէ ամսաթերթերու անցնելով կ'արժէ յիշել Նայնթինթ Սէնչըրի եւ Ֆօրթնայթլի Ռըվյու—որք Անգլիոյ առաջնակարգ երկու հանդէսներն են։ Այս նշանաւոր հանդէսներու իւրաքանչիւր յօդուած առանձինն ուսումնասիրութիւն մ'է, ուստի և երկու խօսքով այդ հանդէսից յօդուածոց վրայ խօսիլ անկարելի է. Ես սակայն այս անգամ տարօրինակ ու պարզօրէն գրուած մէկ յօդուածը կը յիշեմ. ակնարկած յօդուածս կը կրէ Վէր. Տօքթօրի մը ստորագրութիւնն՝ հանրածանօթ իբրեւ գրագէտ եկեղեցական. այս անգամուան յօդուածին նիւթը սակայն քիչ մը տարօրինակ էր՝ «խե՛ղճ թռչնոց» վրայ կը գրէր և կամ ուրիշ խօսքով խեղճ թռչնոց դատը կը պաշտպանէր։ Զարմանալի մարդիկ են այս անգլիացիք. ունին ընկերութիւններ արգիլելու համար «անգթութիւն առ մանկտիս». ունին և ընկերութիւններ չորքոտանեաց մասին անգթութիւն արգիլելու համար, և կարելի է ենթադրել որ Վէր. յօդուածագրին «աղեկտուր» Նկարագրութիւնն կարդալէ վերջ նոյն գթասիրտ ժողովուրդը կազմակերպէ և ընկերութիւն մը թըռչունները պաշտպանելու համար։ Բայց կատակը մէկ կողմ. Վէր. յօդուածագիրն կը դիտէ թէ հազարաւոր թռչուններ ձեան և ցուրտի պատճառաւ անօթութենէ և ցուրտէ կը մեռնին և թէ տարուէ տարի թռչնոց թիւը կը նուազի. թէ՝ եթէ հասարակութիւնը քիչ մը խնամք տանի այս թեւաւոր արարածոց, ամրան գեղազուարճ օրերու մէջ ալ անոնց դայլայլիքներն և տեսքն վայելելու հաճոյքը կ'ունենայ և թէ վերջապէս մարդուս պարտքն է խնամել և կամ գէթ չոչնչացնել խե՛ղճ թռչնիկներն։ Կանանց գլխարկի համար թռչուններ որսալու մասին ալ խօսք մ'ունի յօդուածագիրն որ կարծեմ բոլորովին անտեղի չէ. կարելի է ներել այն մարդուն որ կ'որսայ թռչուն ընտանիք պահելու և կամ ապրուստ հայթայթելու համար, այլ ի՛նչ ըսենք այն կարգ մը դատարկապորտներու որ իրենց հաճոյքին համար միայն կը ջարդեն խեղճ թռչունները. գլխարկներու համար ալ յիրաւի շատ կը գործածուին այժմ այս անմեղ թեւաւորք. համոզուելու համար բաւ է երթալ եկեղեցւոյ մը վերնատունն և անկէ վար նայիլ գլխարկաւոր կանանց բազմութեան վրայ. հոս՝ ամբողջ թռչնիկ մը գլխարկին մէկ կողմն, հոն՝ թռչնոյ մը թեւն կամ կտուցն. թռչնոց համար նախանձելի դիրք մը թերեւս եթէ կենդանի ըլլային։

Նայնթինթ-Սէնչըրիի այս ամսոյ թուոյն վերջին մասը կը գրաւէ Մր. Կլատսթոնի պատասխանն առ Բրոֆ. Նըքըլի՝ նշանաւոր գիտնականն։ Ամիսներէ ի վեր վիճաբանութիւն մը բացուած է այս երկու նշանաւոր անձանց միջեւ. կեդրոնատեղին է վերոյիշեալ նշանաւոր հանդէսն. բայց ի զուր պիտի ջանանք կռահել վիճաբանութեան նիւթն. Խոզերը—առա՛ն՝ այս է վիճաբանութեան նիւթը։ Բրոֆ. Նըքըլի իբրեւ անհաւատական առաքեալ մը Նոր Կտակարանի այդ առաջին անտեղութիւններն ու հակասութիւններն ցուցած լինել կարծելով Քրիստոնէութեան վրայ կը յարձակի. Մր. Կլատսթոն իբրեւ քրիստոնեայ մը կը պաշտպանէ զայն եւ կը ջրէ ընդդիմախօսին փաստերն։ Ցաւալի է որ այլ եւ չերկարիր այս վիճաբանութիւն զի արդէն բաւական երկարեցաւ։ Խոզերն ալ-այդ աղտոտ անասուններն-մտերս քաղաքական եւ կրօնական խնդրոց նիւթ մատակարարեցին։ «Ֆօնթնայթլի Ռըվյու»ի մէջ Թոլսթոյ ունի նշանակութեան արժանի երկար յօդուած մը զորմէ յուսամ գրել ուրիշ առթիւ մը։

* * *

Օրուան կարեւոր խնդիրն եւ դէպքերն ինձմէ առաջ արժանաւորապէս կ'արձանագրէ Արեւելք. Պրատլոյի մահուան լուրն եւս տրուած է ժամանակին. Պրատլօ, որպէս ծանօթ է անշուշտ ընթերցողաց՝ անդամ էր Բարլամէնդի, բայց ո՛չ այնչափ իր քաղաքագիտութեամբն քան որչափ սկեպտիկեան վարդապետութիւններովն է որ իր անունն այնչափ տարածուած է։ Անգլիոյ անհաւատական կազմակերպութեանց գլխաւոր վարիչն եղած էր. գլխաւոր խմբագիրն եղած է նաեւ անկրօն թերթի մը որ «Ազգային բարեկարգիչ» կը կոչուի. Շատ մը նշանաւոր գումարմանց մէջ յարձակած է քրիստոնէութեան դէմ, անհաւատութեան ջատագով եւ ախոյեան հանդիսանալով։ Այդ չէ սակայն ամենէն զարմանալին. ի՛նչ որ մեզ զարմանալի կրնայ թուիլ սա է թէ այս նոյն Պրատլօն ժամանակին կիրակնօրեայ դպրոցի մը մէջ դասատու է եղեր եւ իր աշակերտաց կը վարդապետէր զքրիստոնէութիւն։ Օրին մէկը Աստուածաբանական դժուարութիւն մը կը ծագի կիրակնօրեայ դպրոցի դասատու Պրատլոյի մտաց մէջ, որով և կը դիմէ եկեղեցականի մը իր դժարութեան լուծումն ստանալու. բայց իր խօսքին նայելով այդ կղերականն ո՛չ միայն չլուծեր դժարութիւնն այլ և ուրիշ կասկածներ կը յարուցանէ Պրատլոյի մտացը մէջ Քրիստոնէական կրօնքի մասին և այդ րոպէէն Պրատլօ կ'ըլլայ անհաւատ մը. կը ձգէ եկեղեցին ո՛ւր ոտք չկոխեր ցմահ։ Եղբայրն «Աւետարանիչ» մ'է և կ'ըսուի թէ՝ իր անհաւատ եղբօրը համար շատ ջանք ըրած է զնա ի Քրիստոնէութիւն վերադարձնելու համար, այլ ապարդիւն, զի լրագրաց մէջ հրատարակուած լուրերէ կը դատենք թէ Պրատլօ մեռաւ անհաւատ և անյոյս։ Պրատլոյի դագաղին վրայ կային պսակներ սկեպտական ընկերութեանց կողմէ դրուած, այլ ամենէն աչքի զարնողն էր իր հարազատ եղբօրը նուիրած պսա՛կն որ կը կրէր հետեւեալ վերտառութիւնը «Սիրոյ վերջին արտայայտութիւնն առ եղբայրն իմ. Յօբ ԼԳ. 15—Աւետարանիչ Պրատլօ»։ Ս. Գրոց այդ համարին ի՛նչ նպատակաւ ընտրուած ըլլալը յայտնապէս ի՛մ գործս չէ. Նշանաւոր բան մ'էր այդ սակայն անհաւատի մը դագաղին վրայ։ Իսկ Անգլիոյ սկեպտականք իրենց նշանաւոր վարդապետին ի յիշատակ ձեռնարկած են կառուցանել Պրատլօյական հաստատութիւն։

* * *

Մօտ օրերս Լոնտոնի երկու առաջնակարգ կրթական հաստատութեանց կողմէ լրագրաց մէջ հրատարակուած նամակներ խօսելու նիւթ կը մատակարարեն աստ։ Սոյն երկու կրթարանք (University and king's Colleges) նոր շէնքեր աւելցնելու եւ King's ծրագրերն ընդարձակելու նպատակաւ դրամական մասնաւոր նպաստի համար կը դիմեն հասարակութեան։ Եւ այս պարագայ անշուշտ շատերու առիթ է տուած մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնել Լոնտոնի կրթական խնդրոյն։ Իրաւամբ կարելի է դիտել թէ աշխարհի այս ոստանն շատ հեռի է դեռ կրթական կեդրոն մը ըլլալէ։ Լոնտոն կրթական ընդհանուր տեսակէտով ո՛չ միայն չհաւասարիր Օքսֆորտի, Քէմպրիճի և Էտինպուրկի, այլ և գուցէ նուազ ծանօթ քաղաքաց։ Մէկ ճիւղի մը մէջ անտարակոյս Լոնտոն կը գերազանցէ ուրիշ քաղաքներն, այդ ալ բժշկական ճիւղն է կարծենք։ Լոնտոնի ընդարձակ հիւանդանոցներն բժշկական ուսանողին համար մեծ հրապոյր և առաւելութիւններ ունին բնականաբար և այդ է միակ պատճառն թերեւս որ բազմաթիւ բժշկական ուսանողք կը գտնուին աստ. շատեր կ'ուսանին աստ և այլուր կ'առնեն իրենց վկայականն։ Եւ թէ եւ իրաւ է որ Լոնտոնի Համալսարանն առաջնակարգ համբաւ մ'ունի վկայականաց տեսակէտով բայց Օքսֆորտի կամ Քէմպրիճի չ'նմանիր այս։ Համալսարանական կեդրոնի մասին Լոնտոն շա՛տ ու շա՛տ հեռի է հաւասարելէ Պերլինի։ Այս խնդիրն է որ կրթական շրջանակաց մէջ կը խօսուի և կը յուզուի այժմ, և ոմանց փափագն է ընել Լոնտոն կրթական նշանաւոր կեդրոն մը։ Կրթարանաց վրայ խօսուած ատեն անտեղի չէ անշուշտ յիշել անցողակի թէ քանի մը ամիս առաջ Քինկըս Գոլլէճի մէջ հաստատուեցաւ Հայերէնի ճիւղ մ'եւս. այդ Գոլլէճի մէջ կ'աւանդուին արդէն արեւելեան լեզուներն՝ յորս և Թուրքերէնն։

ԱՐՄԷՆ ԳՆՈՒՆԻ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ ատամնաբոյժ Տօքթէօր Գ. էֆ. Շէրպէթճեան այսուհետեւ պիտի ընդունի ամէն օր ժամը 7էն մինչեւ 9 և մնացեալ ժամերն ալ պիտի ընդունի ժամադրութեամբ։

ՆՈՐ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
Գ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով։ Գին 6 ղահեկան։ 865

ՏՕՔԹԷՕՐ
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ
ուղեղի, ողնածուծի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից
Ամէն օր յետ կէսաւուր 236
Ի Բերա Պէքեար փողոց թիւ 9

ՕՆՆԻԿ ՍԱՐԸԵԱՆ
ԵՒ
ԲԱՐԹԻԿ ԹԱԹԱՐԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ ԵՒ ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ

Պատիւ ունին ծանուցանել իրենց արգոյ յաճախորդաց թէ այս անգամ նոր մասնաճիւղ մը բացած են ի Բերա Մեծ փողոց, Կալաթա-Սէրայի քով։

Ապրանաց լաւութիւնը, ձեւի ճաշակաւորութիւնն, ինչպէս նաեւ գնոց չափաւորութիւնը պիտի գոհացնեն անդ դիմողները։ 866 5—5

ԳԻՆԻ ԳԱՐԹԱԼԻ
ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ԱՆԱՊԱԿ ԳԻՆԻ ԳԱՐԹԱԼԻ

Գինեգործութեան մասնագէտ Յ. Սուքիասեան էֆէնտի, իւր երկարամեայ փորձառութեամբ, Գարթալի զանազան խաղողներէ կը շինէ ընտիր գիներ,— ԳԱՐԱ ՉԱՎՈՒՇ, ՀՕՐԱ, ՀԱՃԻ ՕՂԼՈՒ և ՊԷՉԻ ՄԷՄԷԼԻ կոչուածներէն սեւ գինիներ, և ՄԻՍՔԷԹ ՉԱՎՈՒՇ, ԳԱՐԱ ՉԱՎՈՒՇ եւ ՆՈՒՐՆՈՒՔԵԱՐ կոչուածներէն սպիտակ գինիներ՝ թէ՛ անուշ և թէ զօրաւոր։ Այս զանազան գինիներու թէ՛ նորերն և թէ հիները կը գտնուին յատուկ մթերանոցի մէջ, ի Ղալաթիա, Եըլտըզ խան, սփիրթօյախառն խարդախութիւններէ բոլորովին զերծ և երաշխաւորեալ, և կը ծախուին թէ՛ քաշով, թէ շիշով և թէ տակառով՝ մեծաքանակ։ 225

ԱԶԴ

Ցոզէփ շոգենաւը, եկաւ Օտեսայէ, և շուտով Լիվըրփուլ կ'երթայ։

Ցովհէփ շոգենաւը, Լիվըրփուլէ կը սպասուի դէպ ի ամսոյս 28։

ԷՏ. ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Գործկ. Ցոզէփ և Ցովհէփ շոգ. ընկ.

ՄԻՆԻՔՕ ՊԱՀՃԷՊԱՆՕՂԼՈՒ

Վեհ. Սուլթանի մատակարար, և հանրածանօթ ծաղկավաճառ Գ. Մինիքօ Պախճէպանօղլու, փափաքելով գոհացնել իւր բազմաթիւ յաճախորդներն, ի Բերա, Կալաթա Սէրայի քով առաջնակարգ ծաղկանց մթերանոց մը հաստատած է. կ'ընդունի ծաղկեփունջերու պսակներու և այլ յանձնարարութիւնք, միանգամայն կ'ստանձնէ զարդարել սրահներ, թատրոններ, պարասրահներ եւայլն։

Այս առթիւ կը ծանուցանէ իւր յաճախորդաց և արգոյ հասարակութեան թէ իւր ընդարձակ պարտէզներուն մէջ կը գտնուին եւրոպական և այլ երկրաց պտղաբեր ծառերու և բազմատեսակ տունկերու ընտիր հաւաքածոյ մը։

Իւր ունեցած ամենէն մեծ առաւելութիւնը սա է որ, յանձնարարութիւններն շատ ընդ փոյթ և պատշաճապէս կը կատարուին, գիներն ալ խիստ չափաւոր են։

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՄԲ
ԲԱՆԱՒՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ
ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա. Տարի	1-10 եւ 1-50 թուոց մտակուրք.	
Բ. »	1-100	» »
Գ. »	1-1000	» »

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ
Ա. Յ. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Մանկավարժական ուղղութեամբ պատրաստեալ սոյն դասընթացքին Գ. տարին եւս հրատարակուեցաւ Գ. Պաղտասարեանի ձեռամբ։

Այս Գ. տարին կը բովանդակէ 1-1000 թուոց մտակուրքը բանաւոր եւ գրաւոր ճառելով ուսուցանելով, եւ որովհետեւ ներկայ ուսուցման եղանակը կը պահանջէ որ, Երկրաչափական եւ Գծագիտական ծանօթութիւնք անհրաժեշտ են 1—1000 թուոց շրջանին մէջ, հեղինակը գիրքին ընկերացուցած է մանկավարժական ամփոփ եւ յստակ լեզուաւ բացատրուած Երկրաչափական եւ Գծագիտական ծանօթութիւնք, արդարեւ այս գիրքն է որ առաջին անգամ թուաբանական հաշիւները կը կանոնաւորէ եւ կը ներկայացնէ աշակերտաց կարեւոր ծանօթութիւններով։

Ա. տարւոյ գինն է		4	դրուշ
Բ.	« «	3	«
Գ.	« «	3½	«

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։

ՍԿՕՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սկօտ և Պօուն,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սկօտի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս համեղ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօռուի ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԸՐԱՍԻՔԸՐԻ

Միւպայեա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան հիւզ պին գըյմէ չէքէրին պէհէր գըյմէսի տօգ սան ալթը բարահա թալէպի էօհտէսինտէ օլուպ, չուպաթը Բումինին եիկկիրմինճի չիհարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եիւզաէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթիլէ, իթաալինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

13 Շուպաթ 1891 886
Նօ. 27 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԸՐԱՍԻՔԸՐԻ

Էրզագ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագը իլան գըլընան եէթմիշ իքի պին գըյէ սապօնըն պէհէր գըյէսի իւչ ղրուշ օթուզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չուպաթը Բումինին եիկկիրմինճի չիհարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եիւզաէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթիլէ, իթաալինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

13 Շուպաթ 1891 887
Նօ. 28 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԸՐԱՍԻՔԸՐԻ

Նիզամիյէ թաՀնիյէ խտարէսի իչիւն միւպայեա օլունաճագ իքի եիւզ օթուզ մէթրօ պիւրիւմճիւկլին պէհէր մէթրօսը եիլի պէշ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չուպաթ րումինին օն իւչիւնճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գաթիի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի եիւզաէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթիլէ իթաալինա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

9 Շուպաթ 1891 885
Նօ. 26 3—3

ԿՈՒՏՈՒՈՆ ԿԻՒՑՕ հեղուկ մըն է զոր Բարիզի բոլոր մեծ հիւանդանոցները, ինչպէս եւ Պրուքսէլի, Վիէննայի, Լիզպոնի եւայլն մէջ փորձած են ընդդէմ հարբուխի, պրոնշիդի, ընչարգելութեան, մորթի հիւանդութեանց, որ քիւնի են։

ԿՈՒՏՈՒՈՆ ԿԻՒՑՕ իր բաղադրութեամբն ունի Վիշիի ջրին յատկութիւններն, եւ առաւել կազդուրիչ ըլլալով. Ուստի եւ Նշանաւոր դարման մըն է ընդդէմ ստամոքսի հիւանդութեանց։

Ինչպէս յայտնի է, խայծղանէն կ'ելլեն ամէնէն ազդու հականեխական գեղերը. այս պատճառաւ է որ «կուտառոն կիւցօ» համաճարակի եւ տաքերուատեն զգուշական եւ առողջապահիկ ըմպելիք մըն է որ կը զօրացնէ եւ կը մաքրէ արիւնը։

«Այս պատրաստութիւնը յառաջ բեր ինչ արդիւնք ընտանեկան օգտակար կերպով»։

Բրոֆ. Պաշէն, բժիշկ Սէն-Լուի հիւանդանոցին

Միմիայն ի Բարիզ, Ժագօպ փողոց, Թիւ 19, կը պատրաստուի ճշմարիտ ԿՈՒՏՈՒՈՆ ԿԻՒՑՕն։ 576

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղէնաց, է դաշնակամ եւ ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն ու ապաքինիչ սոսյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը սոսյգ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարութիւնքն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվրդովելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց ամենէնները տրուած է. ջերմն և սարսուռ, թագուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մեծոլորան ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ մահահոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և աղբաններու ծակոտիններէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը հնէ այդ գունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն սուագապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտուն սոսյգ, միայն թէ տրուած հրահանգին համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 210

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les Papiers, les Poudres, les Cigarettes, à base de narcotiques, calment momentanément vos souffrances épouvantables, mais vous tuent sûrement.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste Lastes, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Phn-C.ien, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la médication et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL: Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ՊՈՒՏԱՐԷՇԹԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ) ԱՂԲԻՒՐ

1885ին Հունգարիոյ Մայրաքաղաքի Տիեզերական ցուցահանդէսին մէջ՝ յառաջդիմութեան, մրցման կարողութեան եւ արտածման մեծ միտալն տրուած է, զոր այդ ցուցահանդէսին գարաւորք նշանակած էին իբր առաջին մրցանակ մաքրողական հանքաջրոց համար։

Այս աղբիւր մեծագոյն մրցանակներն պատուուած է բոն ցուցահանդէսի մէջ. կը փայլի եօթն ոսկեայ եւ արծաթեայ միտալներով. բայց սատի բժշկական աշխարհին համարումը կը վայելէ իբր ազդուութեան եւ անուշութեան զարմանալի կարողութեան համար։

ՖՐԱՆՍՈՒԱ-ժօԶէՖ աղբիւրը վերջերս գրուառուած է Եւրոպիոյ բժշկական Ակադեմիային և Լոնտոնի Համբաւաւոր Լիպոկի-Հոսփիդալ հիւանդանոցէն. բայց սատի, այս ջուրն արդէն առաջին փորձով կը յայտնէ ինքզինքը։ Այս ջուրին վրայ տեսութիւններ ծրիաբար կը տրուին այս ջրին բոլոր մթերանոցները, գլխաւոր դեղատանց եւ Պուտաբէշթի վրասենէկին մէջ։

Նմանօրինակ ուրիշ ջրերու հետ շփոթութեան առաջքն առնելու համար, խոհեմութիւն է միշտ փնտռել «Ֆրանսուա-ժօզէֆի մաքրողական» ջուրին նշանը որ կը գտնուի ամէն շիշերուն վրայ։

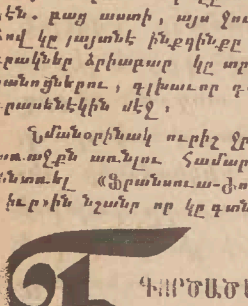

ԳԻՐՄԱՏՍԵՑԷՔ ՄԻՇՏ ՋՈՒՐՆ

FRANÇOIS JOSEPH

ՊՈՒՏԱՐԷՇԹ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ)

Իւրաքանչիւր եղանակի ակնրբը ստամոքսներ մաքրելու համար։

ԱՄԷՆ ՈՒՐԵՔ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Կը գտնուի Տ. և Մ. Մեղիքի և Ս. Փրինգիպեան Պոլիս, Ս. Գասպարիանցես և Ա. Թիթեռ Ղալաթիա, Ճ. Բանդուքէ ի Բերա։ Թուրքիոյ համար ործական է Պ. Ց. Պեյլիս, ի Պոլիս։ 34

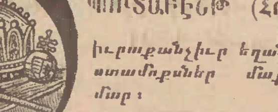

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր ժամ. Ժ. Ը. Ե. Երթալու տեղը շոգենաւ

Կիր.	4-16	Եր.	Օտեսա
Կիր.	5-17	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Կիր.	6-18	10 Առ.	Անատոլու
Կիր.	6-18	10 Առ.	Օծվառափոլ
Կիր.	7-19	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիւրէճ Գաբու։ 26

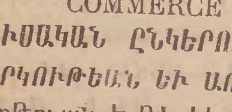

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրփուլէ և Մէնչէսթըրէն Պոլիս բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գառնաքուա	4200	Աֆէնքօ	3000
Ֆէրոս	4000	Օտալըիս	3000
Օամանլի	4000	Նէսթիս	3000
Սէսսաքըիս	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լօգիւա	800
Մակուսլա	3250	Օլլիսաս	800
Աբիօթիս	3250	Աէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ռեիթօլ խան

ՃԷՑՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

36 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվըրփուլ

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄԱՅՅԱ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ [illegible]

ՑՕՏԱՑԱՒԸ ԵՒ ՄԻՋԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺՈՒԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Տ. ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼԻ ԼԻԹԻՆ Ալ հատիկները, փոքր քանակութեամբ առնուելով, քիչ ատենուան մէջ կ'անհետացնեն աւազն և քարը (մէզին հետ մէկտեղ քշուող մէս անլուծելի նիւթերն ալ)։ Ասով է որ այնչափ ազդեցիկ են վերոյիշեալ հիւանդութեանց դէմ։

ԼԸ ԲԷՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ, եւ դեղատանց մէջ։ 852

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԾԱՂԿԱՓՈՒՆՋ

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՄԻՇՏ ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Ընդամենն մը փորձը պիտի համոզէ ամեն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուլեշ ամեն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Առաջին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի խկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուըները պիտի առնուն անուշ փափկութիւն մը և մարմարինի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցունէ։ Ընչեւ կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցանները, արեւայրուքը, և ուրիշ ամեն բրտութիւն և րծաւորութիւն։ Եւ աս ամեն բանով՝ անկարելի կ'ընէ մասնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուած է։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116 Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Կը վաճառուի սափրիչներու, անուշ խղագործներու և անգղիացի գեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Բիւզիւքեան եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտըրըմ Լոմոն Բարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Բիւզիւքեան եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իզիտօրի անուշահոտութեանց վաճառատունը։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԳԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ

Իպոֆոսֆիտ որ շոյլ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԳԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիփոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճիգածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԼԸ ԵՒ ՀԻՐԱԼ 852

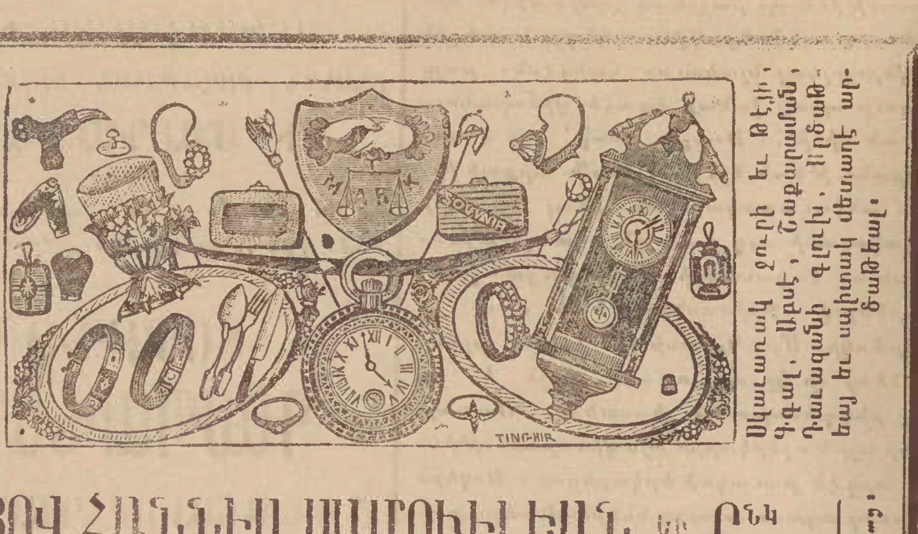

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

45, ՂԱԼԱԹԻԱ, — ՊԷՕՅԻՒՔ ՌԻԼԼԷԹ ԽԱՆ 45.

Բ. ՀԱՐԿ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԹՂԹԵՏԱՐԱՏԱՆ ՎԵՐԵՒ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑՔ

Պատի, Գրպանի, Ոսկիէ, Արծաթէ, Մետաղէ

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՔ

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր յաճախորդաց, որ առեւտրական այս ճիւղին եղանակին բլլալուն, իւր ապրանաց մթերքն ճոխացուցած է։ Ուստի կը խնդրէ այն յաճախորդներէն որք պէտք ունին ժամացոյցի, գոհարեղինաց, դիմեն սոյն վաճառատունն և օգտուին այս ապրանքներէն, որք Եւրոպիոյ լաւագոյն գործարաններէն բերուած են, և որոց ճաշակը, քրոմը և ընտրութիւնը կ'արդարացնեն այն համեմատաբար համեստ գինն որով ի վաճառ հանուած են։

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

Վաճառատունը մասնաւորապէս կը յանձնարարէ, մետաղի վրայ որկի գաքլամա ժամացոյցի շղթաներ եւ այլն, որոցմէ ունի մի սթոք բուն Բարիզի ապրանք։ 204

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒ

Բաղկացեալ միայն տարրեաններու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց է թէ այս ներկն առաջ որ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողի ի զերեւ հանելու կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփէն կ'անհետացնէ և նոր այժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն գնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ քաղաքի պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ցամքի։ Բոլոր մազերը մէկ կողմէն անցունել, մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ [illegible] Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն պահելու համար կը պէտք կայ գլուխը լուալ գործողութեննէն առաջ կամ ետքը։ Միայն գերձն և ձեռները լուալ և փնտռել։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութեննէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքօլով. սապոնով քսելու է այդ ներկին մէջ թրջած սպունգ մը, և ուզուած արդիւնքը յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԻՔՆԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ. Վ. փաշաներին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

211, Կ. ՊՈԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ 211

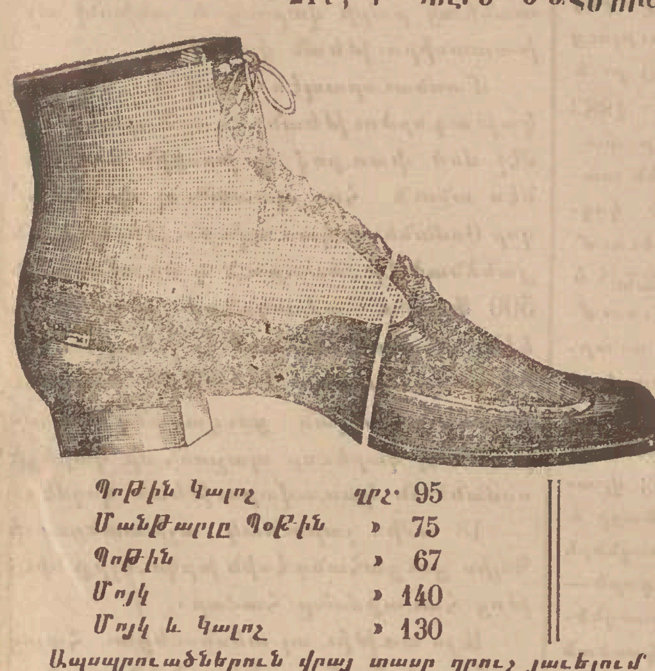

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ, իւր խանութին մէջ կը պատրաստուին թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ ամեն տեսակ գեղեցիկ կօշիկներ Ֆրանսական նիւթերով և Ֆրանսայէ բերուած վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող օրինակներու համաձայն։

Պատրաստուած կօշիկները հետեւեալ վերջին գիներով կը վաճառուին։

Պօթին կալոշ	ղրշ. 95	Սկարբին	ղրշ. 52
Մանթարլը Պօթին	» 75	Պալատական կալոշ	» 45
Պօթին	» 67	Կանանց մուճակ	» 35
Մոյկ	» 140	Կանանց սկարբին	» 40
Մոյկ և կալոշ	» 130		

Ապսպրուածներուն վրայ տասը ղրուշ յաւելում կըլլայ։ (203)

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

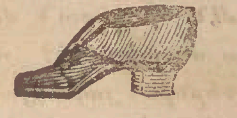

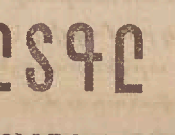

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԴԺՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամեն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն։ 2 թիւէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամեն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալոշ
130	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80	մէստ կալոշ գամով	150	թէլաթին և ուղաի մորթէ մոյկ
140	ամեն տեսակ մոյկ	70	կէթա
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Ցատկապէս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ։ 230 6—24

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Գերազանց դեղ ի բուժումն հաքբուխի, կուրծքի բորբոքման, յօդացաւի, ցաւերու, վէրքերու, խոցերու եւայլն։ Կը ծախուի բոլոր դեղարանաց մէջ։ 852

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԼԸՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանցք. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Եվանճէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս Նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այժմեան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիւսպաստք, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, շապիկ, շապկընկեր, տատմանք, Ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր տղոց համար զարդապզեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց վարմունքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցաւելում մի ըրած է նաեւ ապսպրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կըրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապսպրեն։ Կը գտնուի նաեւ մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՈՒՆԿԸՐ ԽՈՒԹԻՒՆ, ՉԿԱՑ 188

La Maraviglia

ՄԱՐԱՎԻԼԻԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ցաւէտ կը հնէ խորշոմներն և ո և է կերպով յառաջ եկած ալիները, կ'անհետացնէ ծաղկի նշանները, ցաներն որեւէ թողած այրուցքը եւայլն։

Դէմքին կուտայ երիտասարդութեան ամեն հրապոյրները։ Գեղեցիկ սեւին ներքին խնամոց համար թանկագին գիւտ։

Թուրքիոյ համար Ներկայացուցիչն է Պ. Ց. Պէյլիս, Ֆընտըքլեան խան, Պոլիս։ Ընդհանուր մթերանոցն է Եօմանտո Գարուանա, Ղալաթիա, Եիւքսէք-գալտըրըմ, Վոյվոտայի քովը —Կեղծիքներէն զգուշանալու համար, դիմել միայն մթերանոցին։ 33

ՇԻՐՔԷԹԻ 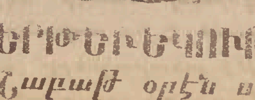 ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1891 Յունուար 19 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ Մարտ 1

Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւաց երթեւեկութեան ժ. Վ.

1 40 Եէնիմ. Մէզար. Պէզ. Թարաբ. Եէնիքէ. Ամէնեա Պօյաճ. Ռ. Հիսար (Արնավուդ գիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 38

2 25 Եէնիմ. Մէզարբ. Պէօյիւք. Թարաբ. Եէնիքէօյ Միրկ. Ռ. Հիսար (Արնավուդ գիւղի շոգ. ին հաղորդակցի) 39

2 40 Ռ. Ա. Գավագ Մէզար, Պէօյ.բ. Թարաբ. Պէյքօզ անկից Գանտիլ. Պէշիքթ. [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. ուր օրերը 3ին Վանիքէ. Չէնկ. Պէյլ. Գզլ. Պէշիք.] 21

3 10 Եէնիմ. Մէզար. Պէօյ. Թարաբ. Եէնիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք Օրթ. [Պէպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի] ուրբաթները Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 17

4 10 Եէնիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարաբ. Եէնիքէ. Ամէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Պէշիքթ. [Պէպէքի շոգ. ին հետ հաղորդակցի] ուրբաթները Արնվ. Գուր. Օրթ.) 38

6 — Եէնիմ Մէզար. Պէօյիւք. Թարաբ. Եէնիքէ. Ամէնեա Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 28

7 — Եէնիմ. Մէզարբ. Պէօյիւք. Թարաբ. Պէյքօզ Բալթա. Եէնիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Խուզ. 22

8 5 Ա. Ք. Գավագ Եէնիմ Մէզարբ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ամէնեա Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 21

10 — Մէզարբ. Պէօյ. Թարաբ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 33

Եէնիքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւք

1 35 Եէնիքէ. Միրկէօն Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Օրթաք. (Պէպէքի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի Ուրբ. օրերը Օրթ. հանդերձ) 20

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւք

1 30 Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք. 28

2 5 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. Գազ. 22

2 10 Օրթաք. էն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 20

2 25 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 19

2 30 Օրթաք. էն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր. է] 25

3 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28

3 30 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք 20

4 10 Պէպէք Արվ. Գուր. Օրթաք. Պէշ. Գազ. (Բացի ուրբաթէ) 25

4 20 Օրթաք. էն ուղղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 17

4 50 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. (բացի ուրբաթէ) 38

5 30 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. [բացի ուրբաթէ] 6

10 10 Միրկէօն Չէնկէլ. ուղղ. կմրջ. [ուրբաթները Չէնկէլ չկայ] 38

11 10 Պէպէքէն ուղղ. կամուրջ [բացի ուր. է] 22

Անատոլուի եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւք

1 30 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. 33

1 40 Պէյքօզ Բալթա. Ձուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղորդակցի) (Ուրբաթները բացի Օրթաք. էն Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիք.) 25

2 10 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. [բացի ուրբաթէ] 32

3 — Գանտիլ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. ուրբաթները 3 15ին 33

3 20 Պէյքօզ Բալթա. Ձուպուզ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Պէշիք. (Գանտ. պիտի հաղորդակցի) [Ուրբաթները 3 45ին Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիքթաշ] 21

4 10 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 19

4 55 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզգ. Խուզ. (Բացի ուրբաթէ) 39

5 — Պէյքօզ Բալթա. Ձուպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզգ. Պէշիք. 32

7 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզգ. Պէշիք. Խուզ. 20

9 — Պէյ. Թարաբ. Պէյք. Բալթա. Ձուպ. Գանլըճ Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Խուզ. 25

10 30 Պէյքօզէն ուղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 19

11 — Գզլճգ. էն ուղ. կամուրջ (բացի ուր. է) 20

10 30 Պէյլէրպէյէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթները 11ին Գանտիլլի 28

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 — Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավուտք. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մէզարբ. Եէնիմ. 38

3 35 Գազամ. Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիքէ. Բալթ. Պէյք. Թարաբ. Պէօյ. Մէզ. Եէնիմ. 23

4 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ամէնեա Եէնիք. Թարաբ. Պէօյք. Մէզար. Եէնիմ. 28

5 20 Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Ձուպ. Միրկ. 20

6 — Գազամ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյքօզ Թարաբ. Պէօյիւք. Մէզարբ Գավագներ 21

7 — Պէշիք. Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Գանլ. Եէնիք. Թարաբ. Պէօյիւք. 25

8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարաբ. Մէզար. Պէօյ. 33

9 20 Պէշիք. Օրթաք. Գուրչ Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. 38

10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Եէնք. Թարաբ. Պէօյ. Մէզար. Գավագներ (ուրբաթները 10 վրկ. ետքը) 39

10 45 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. Թարաբ. Պէօյիւքտէրէ. Մէզար. Եէնիմ. (ուրբաթները չկայ) 21

11 20 Եէնիք. Թարաբ. Պէօյ. Մէզար. Եէնիմ. [ուրբաթները Պօյաճքէօյ] 38

11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ամէն. Եէնիք. 20

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 25 Ուղղակի Պէպէք 28

2 45 Ուղղակի Ռ. Հիսար 20

3 35 Ուղղակի Պէպէք (Բացի Ուրբաթէ) 25

4 10 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ] 33

4 50 Ուղղակի Պէպէք [բացի ուրբաթէ] 6

10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը չի կայ) 22

11 15 Գազ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պօյաճքէօյ 28

11 45 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք 19

12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. 22

Կամուրջէն Անատոլուի եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 20 Ուղղակի Չէնկ. Գանտ. 33

3 30 Ուղղակի Գանտիլ. [Բացի ուրբաթէ] 19

3 30 Խուզ. Գուզգ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ձուպուզ. Բալթ. Պէյք. 32

4 15 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 39

9 15 Պէշիքթաշ, Գուզգունճուգ Պէյլէր. Չէնկ. Գանտիլ Ա. Հիսար Գանլըճա Բալթ. Պէյքօզ (բացի ուրբաթէ) 19

10 — Պէշիք. Գուզգ. Պէյլէր. (Պէյքօզի շոգ. ին հետ պիտի հաղ. ուրբաթները Չէնկ. Գանտիլլի) 28

10 36 Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ձուպ. Բալթ. Պէյք. Թարաբ. Պէօյիւք. 17

10 40 Խուզ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 22

11 — Պէշիքթաշ Գուզգնճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէշիք. (Ուրբաթ օրերը Խուզ. Գանտիլլի Պէյքօզի շոգեն. ին հետ չպիտի հաղորդակցի) 32

11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ձուպ. Բալթ. Պէյքօզ ուրբթ. Գուզ.) 25

11 4. Գազամ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 33

12 — Խուզ. Գուզ. [Բացի ուր. և շաբաթէ 6

Չէ․-Չէ․ եկող շոգենաւք

2 40 Արնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթ. Գուզգ. Խուզ. Պէշիք. Գազ. Կամուրջ

6 — Արնավ. Չէնկէլ Պէյլէր Օրթ. Գուզգ. Խուզ. Պէշ. Գազ. (կիրակիները կմջ.]

10 — Արնավ. Չէնկէլ Պէյլէր Օրթք. Գուզգ. Խուզ. Պէշիք. Գազ. կամուրջ (կիրակիները մինչեւ Գազամթաշ)

Չէ․-Չէ․ երթող շոգենաւք

4 30 կամուրջէն Գազ. Խուզ. Պէշիք. Գուզգ. Օրթաք. Պէյլէր Չէնկ. Արնավ.

8 30 Գազամթաշէն Խուզ Պէշիք. Գուզգ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնավ. (կիրակիները կամուրջէ]

11 35 կամուրջէն Պէշիք. Խուզ. Գուզգ. Օրթ. Արնավ. (կիրակիները 11ին գազամթաշէն

Առաւօտները Եէնիմ էն 1.40ին եկամուրջէն ցին և երեկոները կամուրջէն 9.15ին դարձեալ կ'ը մուրջէն 8.30ին, և 10ին Մէզարպուռնուէն եկող շոգենաւուց մէջ բեռ չպիտի ընդունուին։ Պէյքօզէն 10 30ին և ժամ 10.40ին կամուրջէն Խուզկուտար գացող շոգենաւք բեռ չպիտի ընդունին։

Փոխադրելից օգերուն Մէզարպուռնու և Ռ. Գավագ շոգենաւք չպիտի հանդիպին։

ԽՈՒՍԿՈՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Խուսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խուսկիւտար
— —	— —	— —	6 25 Պէշիք.
— —	7 5	— —	7 5
— —	8 — Պէշիք.	— —	8 15 Պէշիք.
2 —	8 20 Վ. ոսփ.	2 20 Պէշիք.	9 5
3 30	9 —	2 50	9 50
3 —	9 30	3 20	10 10 Պէշիք.
3 30	10 — Ձէլ. պ.	3 40 Վ. ոսփ.	10 30 Ձէրպ.
3 45 Ձէրպ.	10 20 Պէշիք.	3 50 Պէշիք.	10 40 Գզ.
4 —	10 50	4 30 Ձէրպօթ	11 —
4 30	11 — Գուզգ.	4 20	11 20 Ձէրպ.
5 —	11 10 Ձէրպ.	5 15 Վ. ոսփ.	11 20
5 30 Վ. ոսփ.	11 20	5 30 Պէշիք.	11 50
5 45 Ձէրպ.	11 40	6 15 Ձէրպօթ	12 — Գզ.*
6 15	12 5	— —	12 5
— —	— —	— —	— —
— —	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐ

Խուսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խուսկիւտար
— —	— —	— —	— —
— —	7 —	— —	— —
— —	8 — Պէշիք.	— —	7 5
— —	**8 20 Վ. ոսփ.	2 5	8 15 Պէշիք.
1 45	9 — Պէշիք.	2 50	9 5
2 30	9 30	3 15 Պէշիք.	9 45
3 20	10 — Ձէրպ.	4 45 Վ. ոսփ.	10 10 Պէշիք.
3 45 Ձէրպօթ	10 10 Պէշիք.	4 30 Ձէրպօթ	10 30 Ձէրպ.
4 —	10 40	4 20	10 40
4 45	11 10 Ձէրպ.	5 15 Վ. ոսփ.	11 20 Ձէրպ.
5 20	11 10	5 25 Պէշիք.	11 20
5 30 Ձէրպօթ	11 40	6 15 Ձէրպօթ	11 40
6 —	12 5	6 15 Պէշիք.	12 5

* Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՅՐԷՄ ԽՕՍԿԻՒԶԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

3 30 Հայտէրէն Զալաթա (բացի կիրակիէ)

4 30 » » (Ուր. օրերը 4ին)

10 40 » » (բացի ուր. և կիր. օրերէ)

11 25 » » (ուր. և կիր. ժ. 10 45ին)

3 — կամուրջէն Հայտէր Զալաթա (բացի ուր. կիր.)

4 — կամուրջէն Հայտէր Զալաթա (ուր. օրերը 3 30ին)

10 10 կամուրջէն Հայտէր Զալաթա (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէն)

11 10 կամուրջէն Հայտէր Զալաթա (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30 ին)։

ԽՕՍԿԻՒԶԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՕՍԿԻՒԶԻ ԵՒ ԳԱԶԱՄԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Խօսկիւզարէն Գազամթաշ Սիրքէճի

5 45 Խօսկիւզարէն Սիրքէճի

10 — Խօսկիւզարէն Սիրքէճի

11 10 » Գազամթաշ (Եէնի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)

4 30 Սիրքէճիէն Խօսկիւզար

6 15 Սիրքէճիէն Գազամթաշ Խօսկիւզար

10 30 Սիրքէճիէն Խօսկիւզար

11 20 Գազամթաշէն Խօսկիւզար

Ծան.—Օդը մէգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գծուած տեղը պիտի ճամ. 12